

Arad igazságát várja!

Erdély minisztere Arad közigazgatási vezetőinek kihallgatásával kezdi meg sokatigéző új kormányzati módszerét. Megtanultuk az idők és a változó kormányok során, hogy a politikai közélet fórumain minden új seprű kezdetben jól seper. De komoly energiától és elhatározástól átfutott szavait olvasva, dr. Tataru Coriolan professzor figyelmetkeltő nyilatkozatának, szívesen feledjük minden keserves csalódásunkat, mert reméljük, hogy Erdély új minisztere férfiasan szavának is fog állani és a gondaira bizott országrésznek valóban hűsége és gondos gazdája lesz.

Nem lehet senki előtt az kétséges, hogy a moldvaiak érdekeit — ha ott nőtt fel a moldvai lakosok, a moldvai hegyek között — egy moldvai emberről jobban senki más nem ismerheti. Erdély speciális társadalmi, gazdasági és politikai rétegzettségű, amely egy történelmi fejlődés önálló eredményeképpen jött létre, különösen megköveteli, hogy Erdély sorsát erdélyiek képviseljék az ország nagy vezérkarában. Erdély csak akkor boldogul, ha nem tekint szabad prédájú gyarmatnak, vagy mihamarabb „felgöngyölíthető” tartomány, hanem az új államtest keretein belül is meghagyják az erdélyieknek. Ezt a nagy történelmi igazságot ismerte fel Erdély új minisztere, amidőn székhelyét az országrész szívében, Kolozsváron kívánja állandósítani. És ennek a történelmi igazságnak feladatait kívánja betölteni akkor amidőn sorra magához hívja az erdélyi megyék és városok vezetőit, hogy négy vagy hat-szem között tárgyaljanak az általuk képviselt megyék és város panaszeit és kívánságait, Erdélyiek az erdélyi előtt.

Arad közigazgatási képviselőire jutott a rendkívüli feladat, hogy megkezdjék az erdélyi főispánok és polgármesterek jelentkezéseit. Aradmegye prefektusa és a város ideiglenes vezetőségének feje jutott legelsőnek abba a helyzetbe, hogy — erdélyi az erdélyiek — minden kertelés és formalitás nélküli őszinteséggel tárhassa fel Arad kívánságait az erdélyi kormányfő előtt. Reméljük, maradéktalanul megfelelnek feladatuknak. Hiszünk abban, hogy felismerve a kezdet nagy lehetőségeit, nem tévóváznak elhárítani a kormánykörök közönyének fekete kódét e mostohasorsú város és megye felől. Szavaiknak nyomán várjuk olyan intézkedéseket, amelyekből egyformán reményt és erőt meríthet magának a további közdelekre az aradmegyei gazda, a községi iparos és kereskedő, a városi vállalkozó, a gyáros, a bankár és az intellektuális. Ha valóban beváltja szavát Erdély minisztere és cselekedni fog, akkor hivatali vezetőinknek már most meg kell ragadniuk a sorsküldött alkalmat, hogy meg is tudják mondani nyíltan: Ime, ezt tedd, amazt ne tedd, — de lehetőleg mielőbb! És nem lehetnek különbségek Erdély egy megyéjében és városában sem azok között a történelmi sorsú népek között, akiknek együttműködését évszázadok küzdelmei, szenvedései és eredményei szentesítették.

Arad egyetemes érdekeinek teljes jelentőségükben kell megnyilatkoznia a prefektus, meg a városházi elnök szavaiban, hogy az ország közvéleménye elsősorban is Arad példáján láthassa: valóban Erdély érdekében épít az erdélyi miniszter. Ha híven tolmácsolják hivatali vezetői Aradmegye és Arad város lakosságának kívánságait Erdély tettekre kész kormányfő előtt, talán tényleg beválthatja kijelentéseit. Arad kívánságainak megvalósítása, Erdély miniszterének első komoly erópróbjája lesz és Erdély hite Arad boldogulásának példáján erősödik, vagy hull újra régi reménytelen-
ségébe vissza. (1)

A kormány keresztülhajtja a Duca a királynál — Megegyezés készül a liberális és a nemzeti-parasztpárt között — Xeni aradi képviselő törvénytelennek jelentette ki a konverziós javaslatot — Megszavazták az ideai kontingens bevonulását

A kormány cáfolja a hathónapos moratóriumot

Bucurestiből jelentik: A liberális párt parlamenti csoportja ma délelőtt ülést tartott, amelyen a konverzió kérdésével foglalkoztak. Arra való tekintettel, hogy Duca ma jelenik meg audiencián az uralkodó előtt, az ügyben a párt csak csütörtökön dönt véglegesen. A liberálisok hivatalos lapja, a Viitorul, egyébként úgy értesült, hogy a kormány minden körülmények között keresztülhajtja a konverzió megszavaztatását. Az Adeverul viszont azt írja, hogy abban az esetben, ha igaz, hogy a kormány a konverziós javaslat megszavazása után lemond, akkor aligha igyekszik rövid időn belül tető alá hozni a javaslatot. Tény az, hogy itt a jólétesültek és beavatottak logikája valahol sántít.

A Neamul Romanesc foglalkozik azokkal a hírekkel, amelyek a hat hónapos általános moratóriumról terjedtek el. A lap leszögezi, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, felszólítja a közönséget, hogy az álhírek terjesztőit adják át a hatóságoknak. A Neamul Romanesc hangsúlyozza, hogy a konverzió kivül a kormány semmiféle kivételes intézkedést nem kíván életbe léptetni.

Az „Epoca” értesítése szerint a liberális és a

nemzeti-parasztpárt között már rendkívül előrehaladottak a tárgyalások a taktikai megegyezésre vonatkozólag.

A Kamara mai ülésén Cuza kérte az elnököt, hogy engedélyezze Tripu cuzista választását a szabadkőműves képviselők védekezésére. Cuza fia, Gheorghe azzal a kérdéssel fordult Argetoianuhoz, kielégítette-e őt Popescu alminiszter válasza?

Xeni, Aradmegye liberális képviselője mondott ezután erőteljes kritikát a kormány konverziós törvényjavaslatára felett. Kijelentette, hogy a javaslat nélkülözi a Consiliul Legislativ ellenjegyzését, tehát még javaslat formájában is törvénytelen. Sürgeti továbbá annak a törvénynek alkalmazását, amely a belföldi gyáripár számára a munkások alkalmaztatásánál azt írja elő, hogy ezeknek 75 százaléka belföldi illetőségű román állampolgár kell, hogy legyen.

Moldoveanu hasonló szellemben beszél a javaslat ellen. Ezután az uttörvény javaslatát kezdte tárgyalni a Kamara, majd megszavazták az 1932. évi korosztálynak 1932 március hó elsején történendő bevonulásának törvényjavaslatát.

Merényletet követtek el Japán volt pénzügyminisztere ellen

Egy terrorista közvetlen közletről három lövést adott le az exminiszterre — Kórházbaszállítás közben kiszendvedett — A japán ostromló csapat új erősítéseket kapott — „Japán megismertette Sanghai lakóival a háboru minden borzalmát”

Tokióból jelentik: Inouye volt japán pénzügyminiszter ellen ma halálosan végződött merényletet követtek el. Amint ülésre menet kilépett háza kapuján, egy férfi három lövést adott le rá. A golyók kórházbaszállítás közben végeztek az exminiszterrel. A merénylőt futás közben elfogták.

Inouye volt pénzügyminiszter ellen elkövetett merénylet oka eddig ismeretlen. A volt pénzügyminiszter annakidején pénzügyi okokból ellenezte a másfél hadosztály kiküldését Mandzsuriába. Ez volt közvetlen oka a Vaka-csuki-kormány decemberi bukásának is. A miniszter ellen egyébként már tavaly tavasszal is követtek el merényletet.

Inouye volt japán pénzügyminiszter gyilkosa, mint azt a késő éjszakai órákban jelentik, egy Komuna nevű fiatalember, aki közvetlen közletről összesen három lövést adott le a miniszterre. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a merénylő a revolvért a Fekete Sárgek nevű titkos szervezettől kapta, amely szervezet tagjai igen sok politikai gyilkosságot követtek el az utóbbi időben.

Sanghaiból jelentik: A Wucsung-erődöt a japán haderő állandó ostrom alatt tartja. Tizenhat hadihajó, számos repülőgép, tank bombázza az erődöt. Híre járt annak, hogy Japán eláll az erőd bevévéséről, ennek azonban ellene szól az a körülmény, hogy újabb erősítéseket kapott az ostromló sereg. Az erődnél a japán tengeri haderőnek sikerült újabb 2500 főnyi ia-

pán sereget paratratennie. A város lakossága hallotta, hogy az erőd belsejében robbanás történt, utána pedig füst szállott a magasba. Azt hiszik, hogy az erődben felhalmozott lőszeranyag kapott bombát és felrobbant.

A japánok különben menekülnek a városból. Eddig 5000 japán hagyta el a várost, akik Osaka felé menekülnek. A jövő héten 10 ezer ember kél utra Sanghaiból. A menekültek a japán kormány pénzén utaznak el.

Hírek szerint a japán kormányválság egyre erősödik, mert a pénzügyminiszter le akar mondani. Szerinte ugyanis a jelenlegi japán pénzügyviszonyok nem engedik meg a további hadviselést.

Genfből jelentik: A konzuli bizottság Sanghaiból küldött jelentésében a következő megállapítást teszi: „A japán seregek támadásai következtében sok ezer ártatlan emberélet pusztult el. Japán megismertette Sanghai lakosságával a háboru minden borzalmát. A Népszövetség minden pillanatnyi késedelme emberek százainak életét veszélyezteti”.

A Journal de Geneve szerint a kínai delegáció hatalmas demonstrációra készül. Azzal a kéréssel fordultak a svájci kormányhoz, hogy állítsanak fel a népszövetségi palotában egy hatalmas rádióleadót, amelyen keresztül a kínai kormány hajlandó Sanghaiból helyszíni közvetítést nyújtani a háboru ottani borzalmairól és a fanátszközö urak meghallhatják mindjárt a japán ágyuk dörgését is.

Felmentő ítéletet hozott a szegedi statáriális bíróság

A megzavart vadászat — A vadászok menekülés közben visszalöttek az üldözőkre — A bíróság nem látta beigazoltnak a vádat

Szegedről jelentik: A szegedi rögtönítélő bíróság ma foglalkozott Gyovai Ferenc 19 esztendő legény ügyével, akit vadörök elleni gyilkossági kísérlettel vádol az ügyészség. Tóth elnök a tárgyalás megnyitása és a vádlott Gyovai személyi adatainak felvétele után dr. Kalmár Szilveszter ügyészt szólította fel, aki ismertette a vádiratot. Eszerint a vádlottat egyik barátja, Kiri Ferenc 1932. január 30-ának éjjelén fölkereste, hogy menjenek fácánvadászatra. Gyovai egyideig szabadkozott, azonban mégis elment a Pallavicini-uradalomba. Utközben vadörökkel találkozott, akiknek meglátására futásnak eredtek. A vádirat szerint menekülés közben egyikük, Gyovai visszalökött a vadörökre és lövést adott le rájuk, ami azonban nem talált. Az ügyész szerint a cselekmény a rögtönítélő bíróság hatáskörébe tartozik. Az elnök Ács Sándor dr. és Knall János dr. orvosszakértőkkel megállapította, hogy a vádlott nem degenerált és semmilyen fogyatkozásban nem szenved. Ezután Gyovai kihallgatására került a sor, aki elmondta, hogy a vadörök a találkozás alkalmával „megálljt” kiáltottak, ők azonban nem álltak meg és futásnak eredtek. Futás közben ő megbotlott és a felhúzott kakasú fegyver elsült, ő azonban nem lött szándékosan a vadörökre.

Elnök: Tudja-e, hogy a sörétek a vadörök feje fölött süvitettek?

Vádlott: Erről nem tudok, csak azt tudom, hogy a vadörök ráuk löttek azután.

Gyovai után Kiri kihallgatása következett, aki Gyovaihoz hasonlóan mondtatta el az éjszaka történetét. Szerinte is barátja elbukott és ekkor sült el a fegyvere.

Elnök: Mikor elsült, mennyire lehettek a vadörök?

Tanu: Nagyon sötét volt, lehettek vagy nyolcvan lépéssnyire.

Elnök: Magánál is volt fegyver?

Tanu: Igen.

Az ügyész ellenezte, a védő kérte a mentő tanu megesketését, amit a bíróság nem is rendelt el. Papp István vadör tette meg utána vallomását. Előadta, hogy miközben üldözték a vadászokat, akkor süvitettek el felettük a sörétek, ők azután egy fa mögé ugorva, vaktába utánuk löttek a menekülőknél.

Elnök: Határozottan állítja, hogy embermagasságban süvitettek a sörétek?

Papp: Igen.

Elnök: Meg tudná mondani, melyikük adta le a lövést?

Papp: A kisebbik.

Nacionalista árnyékkormány Indiában

Ejféli házkutatások Bombayban — Szenzációs felfedezésre jöttek reá az angol hatóságok

Bombayból jelentik: Éjfél tájban az angol hatóságok házkutatást tartottak Bombay több házában és ennek során szenzációs leleplezést eszközöltek. Eszerint Indiában ugynevezett nacionalista árnykormány működött, amelynek nyolc tagját őrizetbe vették. Az árnykormány az indiai ügyeket az egész országra kiterjedően intézte és működéséről az indiai angol hatóságok hónapokon

Az elnök egymás mellé állítja a vádlottat és Kirit. Kiderült, hogy mindketten egyforma magasságúak. Az ügyész indítványára Pappot megesketik vallomására és eskü alatt tett vallomást vadortársa, Berkecz István is. Csernovich Sándor csendőrtiszthelyettes jelentésközlő vallomása után, az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Bielek Pál őrnagyot, fegyverszakértőt hallgatta ki a bíróság, aki megállapította, hogy a szóbanforgó fegyver igen rossz állapotban van s nem igen alkalmas emberélet kioltására. Ezután a bíróság tanácskozássra vonult vissza és fél hét volt már, amikor Tóth elnök enunciólta a bíróság ítéletét, amely szerint Gyovai ellen nem igazolódott be a gyilkossági kísérlet s ezért úgy a vád, mint a következmények alól a bíróság fömenti. Az ítélet indoklása szerint, nem merült fel bizonyíték arra vonatkozólag, hogy Gyovai célozva tette meg lövését, de az is bizonytalan, hogy megtörtént-e a lövés. Így a bíróság nem hozhatott mást, mint felmentő ítéletet.

keresztül nem bírtak tudomással. Az árnykormány működésére jellemző, hogy ugyszólván az angolok szeme előtt irányították a nacionalista ellenállást és a nép hatalmas rétege vakon engedelmességet utasításainak. A kormány nyolc tagja, akiket a hatóságok őrizetbe vettek, minden közelebbi felvilágosítást megtagadott arra vonatkozólag, hogy Ghandi tudott-e a kormányról.

Benes nemzetközi javulást vár

A dunai gazdasági szövetség a feltétlen szükségesség következménye — Előbb megegyezésnek kell létre jönni Francia- és Olaszország között

Prágából jelentik: Benes Ede cseh külügyminiszter a „Le Temps” genfi tudósítója előtt nyilatkozott és kijelentette, hogy nemzetközi javulást vár. Amikor az újságíró a dunai gazdasági szövetségről kérdezte meg a politikust, így felelt: — Az az alakulat a feltétlen szükségnek felel

meg. Nagy bizalommal tekintek elébe, hiva vagyok, de a létrejöttéhez természetesen idő és türelem kell. Előbb azonban néhány elavult formalitásról le kell mondani. Szükséges az is, hogy Franciaország és Olaszország között megegyezés jöjjön létre és együtt működjen a két nemzet.

Sándor és Emilia

Irta: HARSÁNYI ZSOLT.

Irtam egy regényt Petőfiről. Nemcsak megírtam, de hogy megjelent, el is olvastam. Más, ha könyvet olvas, azt nézi, mi van benne. Én azzal a szemmel olvastam el, hogy mi nincs benne.

Sok minden nincs benne. Mert az olyan regény, amely mindent elmondana erről a fantasztikus életről, nem két kötet volna, hanem tízenkettő. Viszont furja az oldalamat, hogy nem meséltem el a regényben Sándor és Emilia esetét. Elmesélem itt.

Volt Petőfinek egy jó barátja, Sass Pista. Mikor ehhez eljárógatott, többször látott a házból kijönni egy sugárzó szépségű, délceg, szőke leányt. A látvány kihozta sodrából, viharosan rontott rá Sass Pistára.

— Ki volt ez?

— A háziur leánya. Ez a ház Kappel bankáré, a leány Kappel Emilia.

Petőfi valósággal megrendült a leány szépségétől. És ime, egy estén a Nemzeti Színház páholyában felcselezte ugyanezt a hölgyet. Attól kezdve sohasem nézte az előadást, ha Kappel Emilia a színházban volt, csak azt a páholyt. Verset is irt az ismeretlen tüneményhez, nem is egyszer. És barátai körében igyekezett a társalgást ravaszul a Kappel-leány szépsége felé vezetni.

— Azt hallom, luterána a leány. — mondta egyszer a fiuk körében.

Pákl Albert nevetett. Ingerkedni kezdett vele:

— Annál könnyebben nőül veheted. Nem lesz vegyes házasság. Ha van bátorságod, menj és kérd meg.

Petőfi felfortyant. Ha bátorságát piszkálták, minden számarságba bele lehetett hajszolni.

— Azt hiszed, hogy nincs bátorságom?
— Persze, hogy nincs.
— Ugy. Hát tudd meg, hogy azonnal odamegyek és megkérem.

Már kapta is mentéjét magára, csak úgy panyókásan és elrohant. A fiuk megszeppentek, de reménykedtek, hogy utközben lehül egy kicsit. Ő azonban nem hült le. Még az sem hütötte le, hogy a bankár előszobájában egy jó negyedórát várakoznia kellett, mikor bejelentette magát. Végre egy inas kitarja előtte az ajtót. Bent egy kistermetű, nyájasan mosolygó, igen nyugodt, szőke uricember ült az íróasztalnál.

— Én Petőfi Sándor vagyok. Mindent ott szoktam kezdeni, ahol más végzi. Van szerencsém megkérni Emilia kisasszony kezét.

A bankár csak a szemét vetette fel, egyéb ként nyugodt maradt. Még a mosolya sem változott. Pár percig szólanul nézte a dacosan ott álló fiatalembert feltűnő szabásu magyar ruhájában. Aztán felkelt.

— Jöjjön ön velem

Azzal megindult. Petőfi habozás nélkül utána. Lesz, ami lesz. Egy csigalépesőn mentek fel, a bankár kopogtatott egy ajtón, amely mögött éppen zongorázott valaki. Mikor beléptek, Emilia tünt fel a zongora mellett.

— Gyermekem, bemutatom neked Petőfi Sándor urat, aki megkérte tőlem a kezét.

A szép Emilia meghökkenve kapta fel a fejét. Végignézett a különös legényen. De nem jött zavarba, felállott s mint gyakorlott nagyvilági hölgy nyújtott kezét.

— Nagyon megtisztelő, de Petőfi urat még nem volt szerencsém ismerni. Foglaltjon helyet.

Petőfi leült.

— A verseimet sem ismerté?

— De igen, egyet-kettőt olvastam.

— Akkor engem is ismer ön. Szokott olvasgatni?

— Oh, igen. De inkább külföldi írókat. Főleg franciákat és angolokat.

Kis szünet következett. Kinos szünet.

— De azért magyarokat is, nemde?

— Néha igen.

Megint szünet. Még kinosabb. És a leány közelről még szebb volt. Észbontóan szép. Petőfi szeretett volna agyonütni valakit. De kit?

Most az apa segített a társalgás zökkenőjén. Arcán böles mosoly.

— Petőfi ur nevének ujjában sokat hallani. Sőt mi több: éppen a minap említette önnek nevét gróf Lónyay Menyhért, aki gyakran megtisztelti szerény házamat. Valami versekkel kapcsolatban említette.

A Lónyay gróf nevének említésekor Petőfi alig észrevehető pirosságot látott átsuhanni a leány arcán. Eleget tudott. Nyers hirtelenséggel felállott. Rögtön felállt apa is. Leánya is. Nem kérdezték, hogy miért siet ennyire. A bankár nyájasan, szinte szerényen kezét nyújtott.

— Kedves Petőfi ur, én minden tisztességes fiatalembert szívesen látok házámban. Ennek, mint bizonyára jól tudja ön, az a módja, hogy valamely ismerősünk által ide bevezeteti magát. Ha aztán jobban megismerkedtünk, a többi Isten kezében van.

Emilia is odanyújtotta hófehér kis kezét. A költő hanyatt-homlok sietett kifelé. Soha többet feléje sem ment a leánynak.

Évekkel később bizonyára látták egymást Pesten. Mikor Petőfi már a Szendrev Julia férje volt, a szép Emiliát pedig Lónyay grófnéknak hívták.

Ilyen furcsa izgága, szertelen fiatalember volt ez a Petőfi. Csak éppen lángelme volt amellett.

Megszűnik Aradon a Szülő Nők Otthona

**A gazdasági válság szegényebbé teszi Aradot egy jótékony intézménnyel —
Anyagi eszközök hiányában be kell szüntetni a volt „Zita-kórház” működését —
Az Anyavédő Egyesület közgyűlése elvben elfogadta az intézmény beszüntetését**

Aradváros társadalmi ismét egy jóléti intézménnyel lesz szegényebb. A Vásárhelyi Janka védnőskége alatt álló aradi Anyavédő Egyesület kebelén belül alakult Szülő Nők Otthona a leromlott gazdasági viszonyok következtében olyan anyagi válságba jutott, hogy az egyesület közgyűlésén felvetődött az a lehetőség, hogy a Kossuth-uccai szülészeti otthon megszűntetik. Az aradi Anyavédő Egyesület áldásos és nemes célú működése másfél évtizedes multra tekinthet vissza. 1918-ban keletkezett a jótékonycélú egyesület, amely a szülő nők védelmét tűzte ki céljául. Az egyesület kebelén belül létesült a Kossuth-uccal szülő otthon, amely később a „Zita-kórház” elnevezést nyerte. Ebbe az otthonba szegényebb asszonyok juthattak be, akik minimális kezelési és ellátási díj fejében, kellő ápolás és gondos orvosi kezelés alatt hozhatták világra gyermeküket. Az egyesület vizsgázott védnőket is alkalmazott, akik felkutatják a legszegényebb családokat is, hogy a születendő gyermekek már előre kellő védelmet találjanak. A gyermekvédelem olyan kitünően volt megszervezve az egyesület virágzása alatt, hogy a gyermek az életbe lépése pillanatától kezdve bizonyos korig állandó felügyelet és gondoskodás alatt állott. E célból a különböző egyesületek, jótékony intézmények szoros kapcsolatot tartottak fent egymással az anya- és gyermekvédelem érdekében. Sajnos, az utóbbi évek folyamán egyre jobban elszegényedett az egyesület és ebben az általános válságban, amikor nagy intézmények, bankok, üzletek számolnak fel egymás után, nem is csodálkozik az ember, hogy az Anyavédő Egyesület oda jutott, hogy nem tudja többé fenntartani a szülészeti otthonát, amely az állami, városi, társadalmi adományok, támogatások, gyűjtések minimumra való csökkenése miatt az elmúlt évben nagy deficittel dolgozott.

Az aradi Anyavédő Egyesület közgyűlése ma folyt le Vásárhelyi Janka elnöknő lakásán. A közgyűlésen megjelentek: báró Neuman Alfrédné társelnöknő, Steinitzer Zseni és özv. Wittauschek Lajosné, dr. Balogh Endre igazgató-főorvos, dr. Pozsgay István, dr. Prohászka László, dr. Palágyi Jenő, dr. Lukács Jenő, dr. Lukácsy Lipót, Vigyázó László, Takácsy Miklós, Solymosán Illés, Ruppert Henrik, Szántay Lajos. A közgyűlést Vásárhelyi Janka elnöknő nyitotta meg, majd dr. Balogh Endre tartott nagyvonalú beszámolót az egyesület múltjáról, kiváló működéséről, másfél évtizeden keresztül. Ezután dr. Lukácsy Lipót, az egyesület ügyésze előtárta a jelenlegi súlyos anyagi helyzetet, míg Ruppert Henrik felolvasta a kimutatásokat, amelyek a szülészeti otthon és ambulatórium fokozatos deficitjéről számoltak be.

A mai közgyűlés határozata

Dr. Balogh Endre felvetette azt a kérdést, hogy a szülészeti otthon fenntartását esetleg megszüntetik, mivel az egyre súlyosbodó viszonyok, a támogatások megszűnése, csaknem lehetetlenné teszik az intézet további fenntartását. Azonkívül indítványozta, hogy az egyesület évek folyamán összegyűlt adósságának kifizetése céljából bocsássák nyilvános árverés alá a Kossuth-uccai szülő-otthont, ami miatt kérvényt küldenek az illetékes miniszteriumba. A közgyűlés ezeknek a kérdéseknek alapos tanulmányozására szűkebbkörű bizottság delegálását határozta el. Ez a bizottság fog végérvényesen dönteni arról, hogy az egyesület fenntartja-e a szülészeti kórházat és ambulatóriumot továbbra is.

A közgyűlés ezután közszózatot szavazott a báró Neuman-családnak, mert az egyesület megalkulása óta minden esztendőben a szükséges liszt- és kenyérgyártással állandóan ellátta a szülészeti otthon intézményét egészen a mai napig, amely valóban jelentős segítséget

képezett a jótékony intézmény fenntartására nézve. Végül elhatározták, hogy az egyesület működését továbbra is folytatja, ha leredukált keretek között is, mert az ambulatórium működésében, a nővédelmi kezelésben, valamint az ingyenes orvosság és tejakcióban, melyet a város hozzájárulásával folytatnak le, nem áll be lényegesen változás, csupán a szülészeti otthon fenntartása vált kétségessé.

A közgyűlés után beszélgetést folytattunk Vásárhelyi Janka elnöknővel, valamint dr. Balogh Endre orvossal. Vásárhelyi Janka kijelentette, hogy minden erejükkel azon vannak a vezetőség tagjai, hogy ne kelljen megszüntetni ezt a rendkívül értékes jóléti intézményt, azonban a fenntartása annyira költséges, hogy meghaladja az egyesület erejét.

— Nekem nagyon fájni, ha fel kellene adnunk másfél évtized munkájának gyümölcsét! — mondotta az egyesület elnöknője — azonban az utóbbi időben már annyira elszegényedtünk, hogy a lehetetlenséggel folytatunk küzdelmet állandóan. A betegek nem tudnak fizetni egyáltalán sem ellá-

tásért, sem kezelésért az otthonban. Most is feküdt bent hónapokig egy leépített hivatalnok felesége, akit külön szobában helyeztünk el, hogy ne érezze azt a különbséget, ami régebbi és mostani helyzete között felmerült. Azelőtt rendszeres támogatásban részesültünk: a bankok, nagy cégek, földbirtokosok adományokkal járultak hozzá az intézet fenntartásához. Minden fakereskedő legalább egy vagon fát küldött minden esztendőben és a gyárak is kisegítettek maradékokkal, mindenféle használható holmival. Lassanként azonban mindez megszűnt, ma már ott tartunk, hogy alig tudunk valami kis ruhaneműt összeszedni egy-egy újszülött gyermek számára... Az egyesület azonban semmi esetre sem adja fel működését. Tovább is dolgozunk, küzdünk és segítünk, ahol és amennyire csak lehet...

Ismét szegényebb lesz Arad...

Dr. Balogh Endre, az egyesület főorvosa kijelentette, hogy a mai viszonyok között, amikor állami intézmények, nagybankok és hatalmas cégek is megszűnnek máról-holnapra, szinte lehetetlenséggel határos egy ilyen intézményt fenntartani, azonban mindent megkísérelnek arra nézve, hogy ne kelljen feladni a szülészeti otthonot, ami azonban nagyon kétséges. Így minden valószínűség szerint a közeljövőben szegényebb lesz Arad egy közéleti, jótékonycélú intézménnyel, a mely áldásos működést folytatott a háború utolsó éveitől kezdve egészen a mai napig.

Hans Heinz Ewers örökbecsű műve az

ALRAUNE

teljesen átdolgozott, németül beszélő filmváltozata, új szereplőkkel, rendkívül hatásos rendezői változtatásokkal. — Főszerepekben:

Brigitte Helm és Albert Bassermann.

Premier SELECT Premier

Irredenta filmeket keresnek Aradon

Feltűnéstkeltő rendelet érkezett az aradi megyei prefekturára — Amikor a hadügyminiszterium és a belügyminiszterium együttesen avatkoznak bele a munkaügyi miniszterium hatáskörébe — Megfosztották a bucaresti-i filmrevizor-bizottságot eddigi jogától

Komoly károkkal fenyegeti az országot a rendelet alkalmazása

Feltűnéstkeltő érdekességű miniszteri rendelet érkezett 532. A. szám alatt az aradmegyei prefekturára, amely szóról-szóra a következőképpen hangzik:

Prefektus Ur!

A miniszter ur oly értelemben kapott információkat, hogy egyes helyeken olyan filmek kerülnek vetítésre, amelyeknek kimondott irredenta jellegük van. Tisztelettel felkérjük, sziveskedjék intézkedni, hogy betiltassék minden olyan tárgy irredenta filmnek a vetítése, amelyeknek ez a jellege megvan. — még akkor is, ha a filmet jóváhagyni találta volna a filmcenzura-bizottság.

A fenti táviratot a hadügyminiszteriumnak egy vezérfelügyelője és a belügyminiszterium államközigazgatási ügyosztályának egy igazgatója írták alá.

Aradváros és a megye érdekelt mozi-vállalatai — mivel filmkölcsönző-vállalat nincsen az egész megye területén — a jelen pillanatban aggodalommal várják a fenti rendeletnek alkalmaztatását, mivel a rendelet utolsó mellékmondata teljesen a helyi hatóságok belátására bizza az egyes filmek irredenta-jellegének megállapítását. Ez a tény annál is inkább feltűnő, mivel ezáltal úgy a hadügyminiszterium, mint a belügyminiszterium a munkaügyi és egészségügyi miniszterium hatáskörében működő filmcenzura-bizottság munkakörébe kerül be rendeleti uton, erősen megtépzva a bizottság eddigi kizárólagos hatáskörét. A rendelet — amelyet minden egyes megye vezetősége kézhez vett — könnyen visszaélésekre is adhat alkalmat a közigazgatási hatóságok szerveinek

kiszolgáltató moztulajdonosokkal és filmkölcsönző-vállalatokkal szemben.

Dr. Serbanu György megyei prefektus jelenleg Bucarestben tartózkodik s így nem volt alkalmunk tőle nyerni meg a fent közölt miniszteri rendelet alkalmaztatásának értelmezését Aradmegye területén. Nem lehet kétséges azonban, hogy országos viszonylatban is ne a legkonciliánsabb módon bírálják felül az országba érkező és a központi cenzura-bizottság által jóváhagyott filmeket, mivel a külföldi nagy filmházak is eddig a legkörültekintőbb módon állították össze a romániai film-anyagaikat. Az ország biztonságának és a lakosság fegyelmzett kötelességtudásának igazán nem a mozikban vetítésre kerülő filmek a zsinórmértékei és ez alkalommal teljesen fölösleges módon avatkoznak be a felsőbb hatóságok a lakosság szórakozásába. Ettől függetlenül azonban súlyos anyagi károkat eredményezhet a rendelet helytelen gyakorlati alkalmazása, mivel a külföldi film-házak nagyszámú vámot és adót fizetnek minden egyes filmjük után, ami az országban vetítésre kerül s ha a rendőrség hatáskörébe utalják át a filmek művészi névtőjének, valamint irredenta vagy nem irredenta-jellegének elbírálását, sok helyen nemcsak a magánambícióknak kínálnak fel könnyű feltűnési lehetőségeket, hanem ezzel elriasztják egy hatalmas iparágat a külföldi üzletfeleit is.

(-ah.)

**Adakozzunk
a munkanélkülieknek!**

Aradi ügyvéd és a főügyész konfliktusa

Bonyodalmak egy kiadott rendelet miatt — Hatóság elleni erőszaknak minősített ajtócsapás — A bíróság felmentette az ügyvédet a vád alól

Kinos incidens történt néhány héttel ezelőtt az aradi ügyészségen, amelynek érdekes előzményei a következők: Vulpe Constantin vezető főügyész, tekintettel arra, hogy a foglyok látogatására engedélyezett napokon túlmultozás jelenetek játszódtak le a fogház bejáratánál, rendeletet adott ki, hogy minden látogatási engedélyt előzőleg be kell mutatni látogatás céljából. A rendelet egy régebbi törvényen alapult, amely ugyan érvényben volt, azonban azt nem alkalmazták a gyakorlatban.

A fogház belső rendjének érdekében azután a rendelet hatályát kiterjesztették az ügyvédekre is, akik szintén csak azokon a napokon látogathatták meg klienseiket, amikor a közönség számára is adtak ki látogatási engedélyeket. Ebből a rendeletből származott az a konfliktus, amelyben a mai napon mondott ítélet az aradi törvényszék Mager—dr. Ionescu-tanácsa. A feljelentés szerint Mihailianu György aradi ügyvéd, január hó 27-ikén megjelent Vulpe Constantin vezető-ügyész hivatalos helyiségében, akitől soron kívül látogatási engedélyt kért. Az engedély

kiallítását a főügyész, a fennálló rendeletre való hivatkozással megtagadta. Az ügyvéd, amint elhagyta a főügyész irodáját, becsapta maga után az ajtót. A főügyész az ügyvéd eljárását sértőnek találta magára nézve és hatóság elleni erőszak címén bünvádi feljelentést tett az ügyvéd ellen.

A mai tárgyaláson, amelyet már délelőtt kezdett meg a bíróság, a bejelentett tanukat hallgatták ki, majd a perbeszédre került a sor. A délutánra halasztott tárgyaláson Mihailescu hosszabb védőbeszédben védte magát és bizonyítani igyekezett, hogy sem a tanuk nem igazolták, mintha kimenetk az ajtót becsapta volna maga után, sem pedig az a valóságban nem történt meg. A bíróság az esti órákban hirdette ki az ítéletet ebben az érdekes ügyben. Az ítéletben felmentette az ügyvédet, arra való hivatkozással, hogy a bünygyi eljárás lefolytatásához a főügyésznek előbb ki kellett volna kérnie az igazságügyminiszter engedélyét. Mivel ez nem történt meg, a bíróság felmentette az ügyvédet a vád alól. Az ítélet ellen Mandru Miklós dr. főügyész felebbezést jelentett be.

Színház — Irodalom — Művészet

Farsangi est a Városi Színházban

Két „pikáns” bohózat került színre

Kacagtató est keretében bucsuzott az aradi színtársulat prózai együttese a farsangtól. Kedden este, — sajnos — csekély számú közönség jelenlétében, a „Megzavart nászéjszaka” és a „Kipróbálok az uramat” című egyfelvonásos bohózatokat hozták színre. Az előadás „csak felnőtteknek” jelszó alatt folyt le, s mint már több ízben bebizonyosodott, ez a jelszó az aradi közönségnek valahogy nem hangzik csábító ígéretek. Különösen az előbb színe kerülő „Megzavart nászéjszaka” izéztelen kiszólása: tévesztették el hatásukat. A szereplők minden művészi igyekezetükkel azon voltak, hogy a „nívót” emeljék, ami a „Kipróbálok az uramat” című, finomabb pikantériával telített bohózatnál többé-kevésbé sikerült is. Benes Ilona, Kiss Mariska, Czoppán Flóri, Bárdy Teri, Bárdos Klári, Váró Anny, Forgács Sándor, Balázs Samu, Tasnády András, Tompa Puffi, Nyerges Ferenc, valamennyien ötletességük, közvetlenségük és művészetük humoros oldalának legelőnyösebb megnyilvánulását mutatták be. Külön kell megemlékeznünk az idei évben először szereplő Beregi Lászlóról, aki lelke volt a kacagásnak, irányítója a farsangi mókának. (—s.)

* Az aradi Városi Színház műsora. Szerdán este fél 9-kor: Ünnepi bucsuelőadás: 1. A nagyszagos asszony álmodik. Ujdonság, először: Fodor Lászlónak, a Dr. Szabó Juci, Templom egere szerzőjének legbrilliansabb, legragvóbb háromfelvonásos vígjátéka. 2. Beszámoló az idénnyről. Elmondja: Dr. Janovics Jenő. 3. Kolozsvári bál. Először: Tabéry Géza nagyhatású színiátéka. A szerző személyes jelenlétében. A téli évad utolsó, rendezés helyőrsége előadása. Bérlet 30. Sorozatszám: 137.

* A növényi élet titkait fogja felszártnál több vetített képpel a Kölcsey Egyesület közönségének elmondani vasárnap délután Schweitzer József dr., a katolikus liceum neves botanikus tanára. A képek és a hozzájuk fűződő szavak érdekes bepillantást engednek abba a problémába, mely életjelenségek mutatják a szerves összefüggést az állati élet jelenségeivel. A vetített képek közt, melyekhez Fischer Aladár igazgató készített 53 diapozitívot, a többi közt lesz a virágok és rovarok kölcsönösségéről, a virágpor védelméről, a hideg és az állatok ellen, hogy védekeznek a növények, gondoskodás az utódokról, a növényország pilótáiról, a növények különféle életmódjáról és még sok érdekességről, mely az állatokra emlékeztet, a mutatója a növények világában. A rendkívül érdekes elő-

adás vasárnap délután lesz a Kulturpalotában, miután Arany János emlékezetének liódnak Szántó Zsigmond dr., Hersch Aladár dr. és a „Melódia” dalkör, Szántó Péter karmesterrel.

* Ünneplés keretében bucsuzik a Janovics-társulat. Akinek a magyar kultúrához bármily köze van, éreznie kell, hogy szerdán este személyes jelenlétével kell fokozni azt az ünnepi hangulatot, amely Thália kapui között le fog zajlani. A Janovics-társulat ugyanis ma este tartja meg a téli szezon bucsuelőadását, amely minden tekintetben olyan impozáns lesz, amilyen impozáns volt az a heroikus küzdelem, amelynek árán négy hónapon keresztül színikulturát nyújtott a város közönségének. A bucsuelőadás először Fodor Lászlónak, a közismert vígjátékírónak „A nagyszagos asszony álmodik” című háromfelvonásos vígjátékát fogja előadni a prózaegyüttes. Utána dr. Janovics Jenő igazgató beszámolót tart az idénnyről és egyben elbucsuzik a közönségtől. Az ünnepi előadás utolsó programjontja Tabéry Géza-nak a nagyváradi írónak „Kolozsvári bál” című egyfelvonásosa, amely Aradon most kerül színre először. Az aradi bemutatón maga a szerző is jelen lesz, így a közönség számára ritka alkalom kínálkozik, hogy az írásaiból általánosan ismert, beérkezett író szemtől-szembe láthassa.

Bármely könyv KERPEL-nél! vagy kotta

* A budapesti színházak heti műsora. Vigszínház. Egész héten minden este: Fizessen nagysád. Szombat délután: Kék róka (vizsgaelőadás). Vasárnap délután: Kabaré. — Király Színház. Egész héten minden este: Hawai rózsája. Vasárnap délután: A „Fehér ló”. — Városi Színház. Szerda: Náni. Csütörtök: Mágus Miska. Péntek: A szevillai horbély. (Cristi Solari és Tina Paggi vendégfellépésével.) Szombat: A vig özvegy. Vasárnap délután: Cigányszerzem. Este: A hamburgi menyasszony (diszeloadás a kormányzó né segélyakciója javára). — Belvárosi Színház. Szerda, péntek, vasárnap délután: A torokkői menyasszony. Csütörtökön, szombaton, vasárnap: Szépség vására. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este: A nyitott ablak. Vasárnap délután: Maya. — Andrassy-uti Színház. Egész héten minden este: Kosáry Emmy, Vaszary Pirokska, Dajbukát. Ex-hercegnő, stb. — Terézker, uti Színpad. Egész héten minden este: Medgyaszay Vilma, Rózsahegyi, Kabos, Pónázi nász, stb. — Bethlen-téri Színpad. Egész héten minden este: Kabaréműsor. — Royal Oriem. Egész héten minden este: Februári műsor. — Steinhardt Színpad. Egész héten minden este: Nászéjszaka, stb. — Komédia Oriem. Egész héten minden este: Kürü Klára. Rott. Bohózatok, stb.

Izgalmak Moissi aradi előadása előtt

Az aradi vámfőnök előzékenységének köszönhető, hogy az előadást megtarthatták.

Azok, akik tegnap este megjelentek az aradi Kulturpalotában és végignézték Moissinak és társulatának előadását, talán nem is sejtették, hogy még alig fél órával a darab megkezdése előtt, az előadás elé olyan akadályok hátráltak, amelyek bizonytalanná tették a vendégjáték megtartását. Ezeket az akadályokat nem a hatóságok támasztották, hanem a véletlenek összejátszásának következtében keletkeztek.

Moissi és társulata ugyanis Jugoszláviából érkezett Erdélybe, illetve Aradra. A zombolyai állomáson kellett volna a vámhivatalnokoknak a színészek csomagjait átvizsgálniok, azonban azt mondták a társulat tagjainak, hogy ráérnek csomagjaikat Aradon ellenőriztetni a vámolás szempontjából. A zombolyai vámhatóság emberei leplombálták az összes koffereket és csomagokat, hogy azok utközben érintetlenül maradjanak. Moissiek viszont nem számoltak azzal, hogy Aradra este hét órakor, vagy azután érkeznek meg, amikor a vámhivatalban már nincs hivatalos óra és így csomagjaikat nem is szállíthatják be a városba. Ez valóban így is történt.

A társulat este negyed nyolckor érkezett meg Aradra, a leplombált csomagokat viszont nem tudták behozni a városba, mivel azok a vámraktárban nyertek elhelyezést. Ezt a rak-tárt közben le is zárták és Moissiek csomagjaik, a darabhoz szükséges ruháik és kellékeik nélkül jöttek be a városba. Negyed nyolc volt, fél kilencre volt kitüzve az előadás kezdete — a csomagok pedig, amelyek nélkül az előadást nem lehetett megtartani, a lezárt vámraktárban voltak. Az esetet Moissiek természetesen elmondották az előadást rendező Sándor Ferenc könyvkereskedőnek, aki taxin rohant ki az állomásra, abban a reményben, hogy esetleg sikerül ott valamit elintéznie. A vámhivatalban véletlenül még ott tartózkodott egy hivatalnok, aki megadta Sándor Ferencnek Florescu vámfőnök címét, de ugyanakkor annak a nézetének is kifejezést adott, hogy nem valószínű, hogy az esti órákban, a hivatalos órák elteltével megtörténjen a vámolás. Sándor Ferenc a vámfőnök lakására hajtatott, azonban a főnököt nem találta otthon. Sándor Ferenc tehát néhány színésszel együtt elindult a vámfőnök keresésére. És a véletlen következtében sikerült felismernie a korszón a vámfőnököt, hozzálépett és előadta az esetet. Florescu vámfőnök megértette a helyzetet és kijelentette, hogy hajlandó kimenni a hivatalba és felülvizsgálni a csomagokat. Taxiba ütek ismét és abban a reményben, hogy most már minden el fog intéződni, kihajtottak a vámhivatalhoz.

A tulajdonképpeni komplikációk azonban csak most következtek. Akkor ugyanis, amikor már néhány koffert felbontattak és az egyik hatalmas csomaghoz léptek, kiderült, hogy annak a kulcsa egy olyan színésznél van, aki éppen a Kulturpalotában tartózkodik. Így tehát nem lehetett mást tenni, mint a leplombált kofferral együtt elvinni a Kulturpalotáig az egyik vámhivatalnokot is, aki ott most már átvizsgálhatta a koffert tartalmát. Ekkor már negyed kilenc volt. A felmerült akadályok következtében tehát jóformán az utolsó percig bizonytalan volt, hogy megtarthatják-e az előadást, vagy sem. Csak a véletlenek és a vámhivatali közegek udvariasságának volt köszönhető, hogy ezek az akadályok nem okoztak komolyabb bonyodalmakat és hogy nem maradt el Moissinak és társulatának vendégjátéka.

* Goga-premier Budapesten. Budapestről jelentik: Színházi körökben híre jár annak, hogy Budapesten bemutatják Goga Oktávián, a neves román író és politikus darabját. A premier ugyanakkor történe meg, amikor Bucurestiben színe hozzák Madách Imre „Ember tragédiája”-t Goga fordításában. Valószínűleg a Budapesten bemutatásra kerülő Goga-darab a „Manole mester” lenne, amit Kádár Imre, az ismert kolozsvári író fordított le magyarra.

ERDÉLY MINISZTERE segíteni akar az erdélyiek

ezért kérette magához Aradmegye és a város vezetőit.

Uj rendszer alapján ismeri meg az erdélyiek panaszait — Személyesen is felkeresi Erdélyt — Igéretet a problémák megoldására — „Az erdélyi miniszterium nem lesz egyszerű iktatóhivatal!”

Dr. Tataru Coriolan érdekes nyilatkozata az Aradi Közlöny számára

Általános érdeklődést váltott ki Aradváros és a megye lakosságában az *Aradi Közlöny* legutóbbi számának egyik közleménye, melyben arról adtunk hírt, hogy dr. *Serbanu* György megyei prefektust, valamint dr. *Radu Cornél* interimár-bizottsági elnököt az új erdélyi miniszter, dr. *Tataru Coriolan* speciális jellegű meghívással rendelte magához kihallgatásra Bucurestibe. Arad elutazó közigazgatási vezetői munkatársunknak még az aradi pályaudvaron tett nyilatkozatukban megerősítették információink helyességét és a maguk részéről is hangsúlyozták, hogy a meghívást csakis ők vették közhez, mert sem Temesvár, sem Nagyvárad közigazgatási vezetői nem kaptak hasonló meghívást.

Aradmegye és város vezetői nyitották meg a sort

Az *Aradi Közlöny* szerkesztősége még a mai nap folyamán telefon utján intézkedett, hogy világosságot derítsünk *Serbanu* dr. és *Radu* dr. miniszteri kihallgatásának titkára. Dr. *Tataru Coriolan* erdélyi miniszter ezzel kapcsolatosan bucuresti-i tudósítónk számára a következő országos jelentőségű nyilatkozatot tette:

— Amint már alkalmam volt több ízben is hangsúlyozni — jelentette ki Erdély minisztere az *Aradi Közlöny* bucuresti-i tudósítója előtt — én komolyan kívánok dolgozni az erdélyi miniszterium élén és mint erdélyi, kolozs-

LOVASS MANCI, az aradi társaságok jól ismert tagja váratlanul elhunyt

A Mencer- és Koch-családok gyásza

Szomorú távirati értesítés érkezett ma délelőtt Debrecenből Aradra, amely egy Aradon is általánosan ismert urileány tragikus haláláról számol be. Özv. *Lovassné* értesítette Aradon lakó rokonait, hogy leánya, *Manci*, ma éjjel 3 órakor meghalt. A távirat dr. *Messer Károly* aradi ügyvédhez érkezett, akinek az ellunyt, fiatal, alig 23 éves urileány sógornője volt. A tragikus eset gyászbedöntötte *Koch* Dániel aradi műszerész családját is, akinek *Lovass Manci* szintén közeli rokona volt. A délelőtti folyamán az aradi rokonok közül dr. *Messer Károly* és felesége utaztak el Debrecenbe, hogy a temetésen, amely holnap délután lesz résztvegyenek.

A fiatalon elhunyt urileány halálhíre Aradon is széles körben keltett nagy megdöbbenést és részvétet. *Lovass Manci* ugyanis huzamosabb időn keresztül tartózkodott Aradon és a jó megjelenésű, rendkívül bájos leány az itteni ritársaságoknak kedvelt és dédelgetett tagja volt. Betegségét, mely élete tavaszán végzett vele, pár évvel ezelőtt szerezte. Hülésből eredő tüdőbaj támadta meg és hiábavaló volt a több évi lelkiismeretes orvosi kezelés, a szervezete nem tudott ellentállni a súlyos kórnak és *Lovass Manci* 23 éves korában elragadta a kellehetetlen halál, melyben sujtott család iránt őszinte részvét nyilvánult meg Aradon.

vári ember, magam is olyan eszközöket kívánok alkalmazni Erdély ügyeinek irányításában, amelyek a legkézenfekvőbb módon vezetnek eredményre.

— Ez az ok érlelte meg bennem azt az elhatározást — jelentette ki *Tataru* dr. — hogy egy egészen újrendszerű módon győződjem meg az egyes erdélyi megyék és városok jelenlegi helyzetéről és szerezzek minél közvetlenebb tudomást kívánságukról. Jelenleg, sajnos, nem rendelkezem elég fizikai idővel, hogy személyesen látogathatnám végig az egyes megyéket és városokat, arra határoztam el magam, hogy az egyes erdélyi megyék és városok közigazgatási vezetőit kéretem magamhoz egymás után, hogy így szerezzek közvetlen tudomást az erdélyi megyék és városok helyzetéről, kívánságairól és mindenfajta ügyeiről. A sort *Aradmegye* és *Aradváros*

biztosított arról, hogy a legteljesebb támogatásban fog részesíteni az erdélyi problémák megoldásában. A különleges helyi szükségletekkel kapcsolatban, mindenekelőtt a hegyvidéki lakosság helyzetének a megjavítását tartom szükségesnek. *Máramaros* részére már sikerült is kétmillió lejt megszerezni. Tudom, hogy ez az összeg távol áll attól, hogy a vidék lakosságának szükségleteit fedezhesse, de biztató ígéretet kaptam arra vonatkozólag, hogy rövidesen megkezdődnek a közmunkák. A máramarosi közmunkákra máris 30 millió lejt irányoztak elő és ezt vasútvonala építésére fogjuk fordítani. Ezek a munkálatok már most tavasszal kezdetüket veszik. Ugyanigy kívánunk a helyzeten javítani Erdély többi hegyvidékein is.

— Az erdélyi miniszterium nem lesz egyszerű iktatóhivatal — fejezte be nyilatkozatát *Tataru* dr. — Tudatában vagyok annak, hogy attól az embertől, aki erre a posztra állott, áldozatkészséget várnak és hogy e nélkül nem lehet hasznos munkát kifejtetni. Én ebben a szellemben kívánom munkásságomat az ország javára és a korona szolgálatában lefolytatni.

Hivatalos jelentés a kihallgatásról

Bucurestiből jelentik: Dr. *Tataru Coriolan* erdélyi miniszter ma délelőtt fogadta kihallgatáson dr. *Serbanu* György aradmegyei prefektust és dr. *Radu Cornél*t, a város interimár-bizottságának elnökét, akik Aradmegye több képviselőjével együtt jelentek meg az első erdélyi kihallgatáson. Az erdélyi miniszter tüzetesen érdeklődött Aradmegye hivatali vezetői-

Készüljünk el, —
jön a

Varázshegedű.

Aradvárosi mozik.

közigazgatási vezetőinek meghallgatásával nyitottam meg, de az ő látogatásuk után sor fog kerülni rendre a többi erdélyi városok vezetőinek látogatására is. Ki kell jelentenem — jelezte be nyilatkozatát *Tataru Coriolan* dr. — hogy ez az általam kezdeményezett módszer nem jelenti egyben azt, mintha nem szakítanék magamnak én is időt arra, hogy egy nyugalmasabb időszakban személyesen is felkereshessem azokat a vidékeket és országrészeket, amelyeknek méltó képviselője kívánok lenni a kabinet tagjai között.

A miniszterium munkáját nemsokára érezni fogjuk

Tataru dr. erdélyi miniszter nyilatkozata méltán ébreszthet figyelmet egész Erdély és a Bánát területén; az új miniszteri módszer eredményei elé komoly figyelemmel és várakozással néz a két országrész lakossága.

Az erdélyi miniszter ma fogadta a Rador távirati ügynökség kolozsvári szerkesztőjét is, aki előtt szintén érdekes nyilatkozatot tett az erdélyi aktuális problémákról. Az első kérdés a következő volt:

— Milyen módon kívánja a miniszterium szerepét Erdély érdekében betölteni?

— Mint már azt a fővárosi sajtó képviselője előtt kijelentettem, — mondotta a miniszter — idom tekintélyes részét Erdélyben kívánom eltölteni és hivatali székhelyem is Kolozsváron lesz. A helyi szükségleteket majd a helyszínen akarom megvizsgálni. Ezt a munkám a parlament ülésszak befejezése után kezdem meg. Először a Bánátot fogom felkeresni, de Erdély minden részében érezni fogják az erdélyi miniszterium munkáját. Az összes miniszterek biztosítását bírom arra nézve, hogy Erdélyben minden az én hozzájárulásommal fog történni.

— *Argetoianuval* folytatott legutóbbi megbeszélés alkalmával — folytatta Erdély minisztere — a pénzügyminiszter élénk érdeklődést tanúsított az erdélyi problémák iránt és

nél a megye és a város problémáiról, mire a megjelentek számos közigazgatási és gazdasági jellegű kérdésekre hívták fel az erdélyi miniszter figyelmét. Különösképen pedig azt hangsúlyozták, hogy vannak Aradon nyugdíjasok és tisztviselők, akik még mindig nem vették kézhez január-havi illetményeiket.

Tataru dr. erdélyi miniszter válaszában kijelentette, hogy illetékes helyeken haladéktalanul utána néz, hogyan történhetett meg, hogy ezek az emberek nem kapták meg járandóságukat. Annak a gyanújának adott kifejezést a miniszter, hogy a mulasztás itt ebben az esetben az illetékes aradi hivatalok adminisztrációját terheli, mert nem terjesztették be idejében a fizetések és járandóságok szokásos listáját. Ilyen esetekre nézve jövőre retorziós intézkedéseket helyezett kúlatásba.

Ezután az aradi kiküldöttek az aradi tanítónőképző iránt hívták fel a miniszter érdeklődését, amit — amint köztudomású — halálra ítélte a közoktatásügyi miniszter. *Tataru* dr. megígérte támogatását az illetékes kormányfő férfiak előtt. Ezután más, kisebb jelentőségű megyei és városi ügyeket hallgatott meg.

Aradvárosi mozik műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Tauber Richard nagysikerű filmje: A DICÓSÉG UTJA. Ezt megelőzőleg az 5 és negyed 10 órai előadásokon bemutatóra kerül a Piatra Neamtz-i cserkész-jamboree.

SELECT MOZGÓ: Premier, Hans Heinz Ewers világhírű regényének beszélő film-változata: ALRAUNE. Főszerepekben: Brigitte Helm, Albert Bassermann, Harald Paulsen és Bernhard Goetzke. Az 5 és negyed 10 órai előadásokon bemutatóra kerül a Kanderstegi nemzetközi cserkész-jamboree.

H I R E K

„Telitalálat“

ami Aradról indult ki, Nagyváradon robbant, de Kolozsváron végül is — „beütött“

Hushagyókedd estéjén érdekes bemutató zajlott le a kolozsvári Magyar Színházban. Szabó Imre érdemes kolozsvári újságíró-kollégáknak mutatták be egy egyfelvonásos tréfáját igen nagy érdeklődés mellett, melyet Szabó kollega ur „Telitalálat“ címen írt a Zsidóház-sorsjáték egymillió lejes főnyereménye körül lejátszódott tragikomédiáról.

Mindenki láthatja az előzményekről, hogy illusztris kollégáknak van érzéke a humor aktualitásai iránt. Az aradi Pless Béla, történetünk hőse, az ő szárnyain vonul be az irodalmi halhatatlanságba, a belényesi Stern Zsenivel együtt. Aki hiába vált el tőle és félmilliójától, mert ime, Thália Istenasszony lepedőjét csak rájukterítette a szemfüles írói toll...

Nos, a „Telitalálat“ vérbeli tréfának született, bonyodalmakkal gazdagon fejlődött ki a cselekmény tetőfokáig — ahol t. i. a Plessnek felelni kellett a milliót — hogy végül is bevonuljon a tömegek tényleges mulattatásának méltó helyére: a hushagyókeddi kabarészínpadra. Bravó, Szabó kollégában volt érzék az események stílusa iránt! Reméljük, hogy ennél az irodalmi babérleveleskénél azonban többel jutalmazta meg a szeszélyes sors őt — érdeme szerint — és tényleg „beütött“ a színházi pénztárnál is számára a „Telitalálat“.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Szeles, viharos idő, az északi részeken erős hősüllyedés és inkább délen csapadékkal. (Esz vagy hó.)

— **Mindenki el van telve békehajlandósággal.** Genéből jelentik: Dr. Brüning beszéde után Soares brazilai delegátus juttatta kifejezésre országának békehajlandóságát. Grandi olasz külügyminiszter szerda délelőtt fejté ki az olasz álláspontot a lezárás kérdésében.

— **A tanév befejezéséig működhetnek a beszüntetett iskolák.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendeletet küldött a tanfelügyelőségi kerületeknek, amelyben azt közli, hogy a január elsejével megszüntetett iskolák ez év végéig költségvetésen kívüli osztályokkal folytathatják működésüket.

— **A memelli események a Népszövetség előtt.** Genéből jelentik: Bülow államtitkár jegyzékét intézett a Népszövetség főtákarához, amelyben kérte a Memel-vidék komoly és sürgős ügyének mielőbbi lefolytatását.

— **Purgly Emil letette az esküt és átvette a magyar földművelésügyi minisztérium vezetését.** Budapestről jelentik: Az újonnan kinevezett földművelésügyi miniszter, Purgly Emil a királyi palota szertartástermében letette a hivatali esküt Horthy Miklós kormányzó kezéhez. Az eskületélnél jelen volt Károlyi Gyula gróf miniszterelnök is. Purgly Emil átvette hivatalát és a minisztérium tisztviselői kara nevében Mayer Károly államtitkár üdvözölte az új minisztert.

— **Bulgária senkinek, semmiféle formában nem fizet.** Szófiából jelentik: Bucseff bolgár földművelésügyi miniszter egy agrárgyűlésen mondott beszédében kijelentette, hogy Bulgária többet semmiféle formában és senkinek sem fizet jóvátételt.

— **A ciklon elpusztított egy kikötőt.** Párisból jelentik: A Reunion szigetén pusztító forgószél áldozatainak száma legújabb jelentések szerint 48-ra emelkedett. A borzalmas erejű ciklon Pointe des Golets kikötőt teljesen elpusztította.

— **A forró vas ráomlott kilenc munkásra.** Párisból jelentik: A franciaországi Penholtben, a vasöntő gyárban borzalmas szerencsétlenség történt. A gyár egyik hatalmas tartálya, amelyben két tonna folyékony vas volt, felbillent és a kiöntő vas kilenc munkást oly szörnyen összeégetett, hogy életbenmaradásukhoz egyáltalán nincs remény. Öt munkás kisebb, de szintén elég súlyos égési sebeket szenvedett. Erélyes vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Fantasztikus összegű pénzbírság felebbezésének ügye az aradi törvényszék előtt

Rejtélyes módon eltűnt bárcák az aradi pénzügyigazgatóságon — A radnai Kozma-féle szeszkereskedés 39 millió pénzbírsága — A tárgyalást március 4-re halasztották

Az aradi feketeszesz nyomozás legelején történt, hogy a vizsgálatot vezető hatóságok figyelme a radnai Kozma-féle szeszkereskedésre irányult, mint amelyik adózatlan szeszt hozott forgalomba. A nyomozás különböző adatokat produkált, amelyek bizonyítani látszottak azt, hogy a radnai szeszkereskedés tulajdonosa különböző szeszgyárakból kapott szállítmányokat, amelyeket részben tovább küldött, részben pedig kisebb tételekben hozott forgalomba. A további nyomozás arra is kiterjeszkedett, hogy a szállítmányok milyen bárcák alapján történtek, azonban konkrét bizonyítékokat nem tudott felmutatni, mivel a pénzügyigazgatósághoz beterveztett bárcatölapok megfoghatatlan módon eltűntek.

A különböző tanuvallomások alapján a vizsgálatot vezető hatóságok jegyzőkönyvet vettek föl, amelyet a pénzügyminisztériumhoz terjesztettek be. A minisztérium bizonyítva látta Kozma szeszkereskedő kihágásait s ezért 39 millió 642.000 lej pénzbírságra ítélte. A fan-

tasztikus büntetési összeg biztosítására lefoglalták Kozma egész üzleti berendezését, valamint raktárát is, a bírság ellen azonban Kozma Albert felebbezést jelentett be az aradi törvényszékhez, amely a mai napra tűzte ki ebben az ügyben a főtárgyalást. A főtárgyaláson megjelentek úgy az érdekelt szeszkereskedők, mint a kincstár képviselője, aki azonban az ügy érdemi tárgyalásának megkezdése előtt bejelentette, hogy a kincstárnak nem volt még módjában teljesen áttanulmányozni az ügyre vonatkozó iratokat s ezért kérte a tárgyalás elhalasztását. A törvényszék a kérelemre helyt adott és a 39 millió lejes pénzbírság folytatódó tárgyalását március 4-ére halasztotta el.

Tekintettel arra, hogy ebből az ügyből kifolyólag indult meg az eljárás Spiesny Károly pénzügyigazgatósági tisztviselő ellen is, a védelem kérelmére ezt az ügyet is egységesítette a bíróság a radnai kihágási ügygel, úgy, hogy mind a kettőt egyszerre fogják lefolytatni.

Tizenkétezer lej értékű kenyérbélyeget loptak egy aradi péktől

A tolvaj inas önállósítani akarta magát

Az aradi ügyészségen Joachim György aradi pékmester büntvádi feljelentést tett May József és Bede István nevű inasok ellen, akik álnitól tizenkétezer lej értékű kenyérbélyeget, valamint kékiket és berendezési tárgyakat loptak a pékműhelyből.

A tett értelmi szerzője Bede István volt, aki azt mondta társának, hogy a kenyérbélyegekkel és a lopott berendezési tárgyakkal közösen pékműhelyt fognak nyitni. A lopásról azonban May József jelentést tett a tulajdonosnak és így sikerült a lopást felfedezni. A törvényszék ezért megszüntette az eljárást May József ellen, míg Bede Istvánt 30 napi elzárásra ítélte. Az ítélet ellen Bede felebbezést jelentett be.

— **Műsoros farsangi estély Kisjenőn.** Nagyszerűen sikerült farsangi estélyt rendezett a kisjenő-erdőhegyi református egyházközség dalárdája és a református Nőszövetség. A közönség zsufolásig megtöltötte az Iparos Otthon nagytermét és hálás ünneplésben részesítette a szereplőket. A református műkedvelők lelkes csoportja valóban megállta helyét és a négy koraagtató egyfelvonásos szindarab előadásával emlékezetes sikert értek el. A szereplők: Ádám Ilonka, Rédi Mariska, Szilágyi Juliska, Pókai Etus, Békési Ferenc, Biró Antal, Biró Sándor, Boda László, Fon Ferenc, Mátyáss János, Molnár Ernő és Pálfi István külön-külön öszinte dicsőítést érdemelnek. A harminc tagú dalárda művészi teljesítményéről külön kell megemlékeznünk. A rendezés fáradságos munkájáért ugyancsak a dalárdát, valamint a Református Nőszövetséget illeti elismerés, melynek élén Bottyán Pálné, Acsai Istvánné és Gyulai Jenőné fejtettek ki értékes munkálkodást. A műkedvelők, ugyancsak az énekkar betanításáért Kihán Sándor tanító érdemel kiemelkedő dicsőretet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alulírottak ez-uton fejezzük ki hálás köszönetünket az Aradi Iparosok Temetkezését Segélyező Csoportjának azon humanus és gyors elintézésért, amely lyel elhunyt hozzátartozóink után az „A“ Csoportban 16.000, a „B“ Csoportban pedig 10.000 lej temetkezési segélyt folyósított. Kiváló tisztelettel: Arad, 1932. február 8-án. Hegedűs Mihályné „A“, Peitek Istvánné „A“, Hegedűs Mihályné „B“, özvegy Probst Dezsőné „B“, Kohn K. Samu „B“, Zsukan Sándor „B“, özvegy Muntean Györgyné „B“, Kiszinger Ferenc „B“, Unger Ilona „B“.

— **Brüning otthagyta Genét.** Genéből jelentik: Dr. Brüning ma délután 17.37 órakor elutazott Genéből.

— **Edgar Wallace súlyos beteg.** Hollywoodból jelentik: Edgar Wallace, a neves regényíró súlyosan megbetegedett. Felesége, aki jelenleg Londonban tartózkodik, a holnapi nap folyamán repülőgépen utazik nagybeteg férjéhez.

— **Elhunyt operabékesnő.** Bécsből jelentik: Papier-Paumgarten Róza, a bécsi udvari Opera egykor híres énekesnője 74 éves korában, hosszas szenvedés után influenza következtében elhunyt.

— **Tragédia a tanyak között.** Szegedről jelentik: Borzalmas gyilkosság történt ma éjszaka a Szeged közelében lévő Domaszék községben. A község határában több késszurástól meggyilkolva találták meg Hajdu Julianna 21 éves gazdaleányt. Nemsokkal később jelentették a csendőrségnek, hogy a 152-es számú tanyán Ördög Péter 22 éves legény felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkos legény gyilkolta meg a leányt, akihez minden valószínűség szerint szerelmi szálak fűzték. Tettének elkövetése után pedig hazament és felakasztotta magát.

— **Alaptalan feljelentés miatt előállított borossebesi községi előjárók.** A borossebesi csendőrség ma bekísérte Aradra Halmagán Tódor, Magos Demeter, Crisan György, Grincian Áron, Voian Lázár és Leuca Traian sobesi lakosokat, volt községi előjárókat, akik álnitól az ottani erdőhivatal kárára falopást és okirathamisítást követtek volna el. A feljelentés szerint az elutaztatott fa értéke több mint 30.000 lej tett ki, míg az okirathamisítás ügy történt, hogy az árlejtéseknél a községi előjárók Leuca Traian javára később közölték a nyilvánossággal az árlejtés auyagát. A letartóztatottakat a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte, az ügyészség felebbezésére az ügy még a délelőtt folyamán a vádtanács elé került, amely szintén a szabadlábrahelyezés mellett döntött.

— **Kolin Jenő fogászati rendelkezését megkezdte.** Strada Ilarie Chendi 10. alatt. (Weitzer János- és Kölesy-uca sarok.)

— **Tyuktolvajlás: hipnotikus hatás alatt.** Az aradi törvényszék ma ítélkezett özvegy Szalma Péterné lopási ügyében, akit Silbauer József gáji kereskedő jelentett föl, hogy udvarából 17 tyukot ellopott. A tolvajt tettenérték és a rendőrségre állították elő, ahol azzal védekezett, hogy a lopásról semmit sem tud, mert azt szinte önkívületi állapotban követte el. Ugyanezzel védekezett a törvényszék mai tárgyalásán is és igyekezett bizonyítani, hogy valami rejtelmes, valószínűleg hipnotikus erő kényszerítette tettének elkövetésére. Különböben sem emlékszik semmire, csak akkor tört magához, amidőn a rendőrségre előállították. A bíróság özvegy Szalma Péternét 15 napi fogházra ítélte.

Tizenöt napra fogházra ítélték az aradi munkásbiztosító egyik tisztviselőjét

Pénzt csalt ki a hiszékeny emberektől.

Az aradi munkásbiztosító hivatal egyik tisztviselője, Bosinceanu Mihály mintegy másfél évvel ezelőtt, amidőn a francia és román kormányok között megállapodás jött létre, hogy Romániából munkásokat kiküldenek ki Franciaországba, hivatali állását arra használta föl, hogy a megye több községét bejárta, ahol ügyes trükkkel csalt ki pénzt hiszékeny emberektől. Különböző összegeket vett fel tőlük, azzal az ígérettel, hogy utlevelet szerez részükre Franciaországba és ilyen módon a munkásbiztosító pénztár támogatásával megkönnyíti számukra a kivándorlást.

Mintegy hatvan embertől vett föl ilyen célból pénzt, akik egy darabig vártak, hogy utlevelük elkészüljön, midőn azonban látták, hogy sem a pénzt, sem az utlevelet nem kapják meg, bűnvádi feljelentést tettek Bosinceanu ellen. Az aradi törvényszék ma vonta felelősségre a munkásbiztosító volt tisztviselőjét, akit az elhangzott tanuvalomások alapján a bíróság 15 napi fogházra ítélt.

A törvényszéken különben még egy hasonló ügyben folyik eljárás Bosinceanu ellen. A feljelentést Quirini Sándor adta be a volt tisztviselő ellen, aki egyik ismerősével megállapodott arra vonatkozólag, hogy az ő megye a bortermelőhöz és bort kér, hogy azt ott elfogyassza. A kellő pillanatban belép Bosinceanu és pénzügyigazgatósági tisztviselőnek adja ki magát. Jegyzőkönyvet vesz fel a kihágásról, azonban 500 lejért hajlandó lesz a jegyzőkönyvet megsemmisíteni. A trükk be is vált, azonban Quirini nem volt hajlandó a kért összeget megadni, sőt amikor rájött, hogy szélhámosokkal van dolga, bűnvádi feljelentést tett Bosinceanu ellen. Ebben az ügyben is a napokban tartja meg a tárgyalást az aradi törvényszék.

RUMBA

— Feloszlatták az aradmegyei Caporalul Alexa község tanácsát. Tudósítónk jelenti: Aradmegye vezetősége különböző szabálytalanságok miatt — amelyekről hivatalos formában a szentannai főbíró tett jelentést — elrendelte az aradmegyei Caporalul Alexa község tanácsának feloszlását. Értesülésünk szerint az interimár-bizottságot a közeljövőben nevezik ki.

— Új vezetőség Jászahely község élén. Tudósítónk jelenti: A jászahelyi községi bíró, valamint a pénztáros beadták lemondásaikat hivatalukról. Aradmegye vezetősége a lemondást elfogadta és a község élére interimár-bizottságot nevezett ki, melynek tagjaivá Halic Györgyöt, Buda Jánost, Buda Constantint, Cretza Györgyöt és Faur Lucát nevezték ki. A halmgyi főbíró a napokban iktatta be az új vezetőséget hivatalába.

— Állampolgárságot kapott. Istratescu törvényszéki elnök, a járásbíró vezetje felhívja Dacin András aradi lakost, akinek lakása legutóbb a Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen-ucca) 58. szám alatt volt bejelentve, hogy haladéktalanul jelentkezzen a járásbíró vezetésénél. Az igazságügyminiszter jóváhagyta az állampolgárság elnyerése iránt beadott kérelmét, amennyiben a törvényben előírt idő alatt az állampolgársági esküt le nem teszi, úgy jogát elveszti.

— A Közművelődési Szakosztály szabadegyetemén, ma, szerdán este 9 órakor Belezay István közismert festőművész, az „Oceán szimpada” címen előadást tart. Utána dr. Radó János városszerte ismert nőorvos anatómiai előadásának folytatásaként, „Az emberi test emésztő szerveinek működése” címen nyújt ismeretterjesztő és tanulságos előadást.

— A Wizo előadás-sorozatában ma délután dr. Fuchs Albert aradi ügyvéd tartott „A nő vagyoni helyzete a talmudban” címmel előadást. Az érdekes előadást a közönség feszült figyelemmel hallgatta végig és az előadást hosszas tapsokkal honorálta. Fuchs Albert dr. három hónapon át tanulmányozta ezt a témát, amelyről tudományos alaposággal, de egyben színes elevenességgel beszélt.

— Halált kért az ügyészség a kispesti gyilkosokra. Budapestről jelentik: A kispesti Lukács-féle gyilkosság ügyében, az ügyészség elkészítette a vádiratot a gyilkosok ellen. Az ügyész Staniszlovszky Józsefet és Kaba Gusztávot gyilkosság büntetével vádolja, Nikodem Józsefet, mint bűnrészt, bűnségédséggel és felbujtással. Mindhármuk ellen halálbüntetés kiszabását javasolja. A tárgyalás két héten belül megtörténik.

— Liszt-ünnepély a Kulturpalotában. A Kulturpalota nagyterme február hó 16-án feledhetetlen sikerű ünnepség színhelye lesz. Az ünnepélyre a legsikerültebb és legválogatottabb műsorszámokat állította össze a rendezőség, úgy, hogy az emlék-hangverseny a legkényesebb művészi igényeket is kielégítő teljesítményt fogja nyújtani Arad és Aradmegye társadalmának. Az emlék-hangversenyben Egyhy Gyissa táncművész, Szömörkényi Magda és Molnár Erzsébet művésznők közreműködésével, klasszikus táncokat lejt, Freund Leó ismert zongoraművész Liszt szerzeményeit adja elő. Anyos Blanka Madách: Dalforrás c. versét szavalja, míg dr. Szelle Károly „Liszt alakja 120 év távlatában” c. ismerteti a hallgatlan zeneszerző életét és műveit. A Liszt Ferenc Zenekar dr. Mezey Zsigmond karnagy vezetésével, Liszt: II-ik Magyar Rapszódia, Nocturne (Liebestraume c. c.) Mars, Mazurkát adja elő. Jegyek elővételben az egyesület helyiségében, Strada Romanului, v. Zrínyi-ucca 8. sz. alatt kaphatók.

Helyzetváltozás

— Na és a pénzhez hogy jutottál?
— Társultam egy üzletemberrel. Neki pénze volt, nekem tapasztalataim. Most nekem van pénzem és neki tapasztalataim.

— A politikai menekültek Nansen-utlevele. A belügyminisztériumból újabb távirati rendelkezés érkezett az aradmegyei prefektúrára a Nansen-utleveles külföldi politikai menekültek ittartózkodásának meghosszabbítására vonatkozólag. A belügyminisztérium közli, hogy a Nansen-bélyeg 165 lejes megváltási összegén felül a Nansen-utleveltulajdonosok kötelesek ez évben egy 2 lejes aviatikai bélyeggel is ellátni személyi igazolványukat, amidőn illetékes hatóságai a szokott évi szemlére jelentkeznek.

GLORIA

— Elfogytak az A. K. E. bál meghívók. Az AKE-bál rendezőségétől nyert értesülésünk szerint, a bála több meghívót nem adnak ki. A bál az ezen alkalomra készült AKE-indulóval kezdődik, a soupéig nincs elkerés, hanem a táncrendben szereplő 20 táncot előre lehet foglalni. A táncrendi táncok után és a soupé előtt lesz a két év előtt oly nagy sikert aratott táncverseny. A bálon a Dacia-éttermi Gladius-jazz szórakoztatja a tánc-zenét. A bálon rengeteg újszerű és frappáns meglepetés lesz, melyek azonban nem zavarják a tánc folytonosságát. A rendezőség ezen a héten, csütörtökön este 7 órakor rendezői gyűlést tart, a jövő héten pedig naponta este 7—8-ig az AKE téli klubhelyiségében (Bulevardul Regina Maria 18., volt Reinhardt-ház) lévő bálroda, az érdeklődők rendelkezésére áll és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyenge csontuaknak: Jemelt a megváltás.

— A gurahonci katolikus egyházközség műkedvelő előadása. Sikeres, kitűnően megrendezett műkedvelő előadást tartott, kedélyes táncestély keretében a gurahonci katolikus egyházközség. A gurahonci tehetséges műkedvelők négy mulattató egyfelvonásos boházattal szórakoztatják a megjelent nagyszámú közönséget. A következő szereplők működtek közre az estély sikere érdekében: Lengyel Jolly, Nekula Elvira, Kereszturi Bözsi, Ess Elza, Nagy Lajosné, Petőfi Bözsi, Ruzs Béla, Kovács Béla, Timár Géza, Rösling Lajos és Ember Bencéné aki mély hatással verseket adott elő. Műsor után a közönség emelkedett hangulathoz maradt együtt, a kora reggeli órákig.

Arad is képviseltette magát a kolozsvári közjegyzői gyűlésen

Az új ügyvédtörvényt alkotmányellenesnek minősítették.

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi, bán-sági és bukovinai közjegyzői kamarák közös értekezletet tartottak a kolozsvári Kamara helyiségében. Résztvettek a tanácskozáson a csernovici, temesvári, nagyvárad, aradi, marosvásárhelyi és kolozsvári közjegyzők képviselői. Megvitatták az ügyvédtörvény végrehajtó rendelete következtében előállott új helyzetet, amely a közjegyzőket kizárja a szerződések és telekkönyvi iratok szerkesztéséből. Szigorúan megbírálták az új ügyvédtörvényt, alkotmányellenesnek nyilvánították, amennyiben azt két különböző összeállítású törvényhozó ház hozta: a nemzeti-parasztpárti képviselőház és Iorga-Argetoianu szenátusa. Másrészt a közjegyzők megállapították, hogy a legfőbb törvényellenőző tanács jelentése is kihangsúlyozza az ügyvédtörvény alkotmányellenes voltát s azt a lehetetlen helyzetet, amit a nagyközönség számára teremtett, amelynek az ország alkotmányában biztosított jogait kiméletlenül lábba tapossa. A megbeszélések éles hangnemben folytak le, résztvettek a vitában: dr. Cosma Ioan, dr. Pascuti Silviu, dr. Stoina Petre, dr. Mester László, dr. Moldovan Ioan, dr. Repede Gheorghe, dr. Nestor Laurentiu, dr. Kovácsy Albert, dr. Boca Romu, stb. A közjegyzői kamarák kiküldött elhatározták, hogy emlékiratot terjesztenek Pop Valér igazságügyminiszterhez és abban a következőket kérik:

Hangsúlyozzák ki az ügyvédtörvény végrehajtási utasításában, hogy az semmiben nem érinti az erdélyi, bán-sági, bukovinai és besszarábiai közjegyzői szervezetről szóló törvény intézkedéseit. Ennek következtében a csatolt területek közjegyzői továbbra is fel vannak jogosítva szerződéses telekkönyvi iratok kiállítására.

Kimondta továbbá a határozati javaslat, hogy amennyiben az igazságügyminiszter megtagadná a közjegyzők kérésének teljesítését, a csatolt területek közjegyzőkamarái alkotmányellenesség címén közigazgatási bíróság elé viszik a kérdést.

Végül bizottságot választottak, amely megjelenik Pop Valér igazságügyminiszternél. A bizottság tagjai: dr. Mester László, dr. Repede György, dr. Kovácsy Albert. Az emlékirat megszerkesztésével dr. Cosma János közjegyzőt bízták meg.

— Megtalálták a sívatagban eltűnt pilótákat. Kairóból jelentik: A sziriai sívatagban eltűnt három repülőgépet ma megtalálták. A gépek legénysége a bennszülötteknél kapott szállást és kitűnően érzik magukat.

CORSO-MOZGO

— A Színházi Élet ma megjelent új száma közli Lampel Icának Párisban készült képeit, de bemutatja a leghíresebb francia fotográfus, Manuel Frères pompás felvételeit is a különböző országok Misseiről. Incze Sándor hetilapjának új száma a szokottnál is változatosabb és érdekesebb. A Színházi Élet egyes számának ára 40 lej, negyedévre előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8. sz.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szivostály, dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetése alatt —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Corso-Mozgó műsora:

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

A HERCEGNŐ ADJUTÁNSA. Nagy Kató és Willy Fritsch szenzációs filmoperettslágere. Ma utoljára!

SPORT KOZLONY

A cseh serleget a Sparta nyerte meg
Egyéb külföldi futball eredmények. — Futballjáték a fagypontra alatt.

A nagy hideg ellenére is vasárnap már Németországban, Csehszlovákiában, Svájcban és Franciaországban is teljes gőzzel megindultak a zöld gyepen a küzdelmek, amelyeknek eredményeit az alábbiakban adjuk:

Csehszlovákia: A prágai Sparta pályán vasárnap befejezték a serlegmérkőzéseket. Az SK Liben 2:1 (1:1) arányban győzött az FK Teplitz ellen, míg a Sparta 4:0 (2:0)-ra verte a Bohemianst. A serleggyőző a Sparta lett, másodikként Liben, 3. Bohemians, 4. FK Teplitz.

A Slavia-pályán a Slavia barátságos mérkőzésben 4:1 (0:1)-re győzött a prágai DFC ellen.

Németország: Berlin: Minerva—Südstern 0:2 Hertha BSC—I FC Neukölln 3:1. Berliner SV—Tennis Borussia 3:0. — **Délnémetország:** Bajnoki mérkőzések: Eintracht Frankfurt—Wormatia Worms 4:2. SV Waldhof—ESV Frankfurt 4:0. FV Saarbrücken—FK Pirmasens 0:4. Karlsruhe FV—I. FC Nürnberg 2:2. Bayern München—VfB Stuttgart 5:2. Spvg. Fürth—1860 München 7:1.

Franciaország: Red Star Paris—Racing Roubaix 0:3. Racing Paris—FC Sochaux 2:1. FC Rouen—US Eervannaise 5:0. AC Amiens—OC Nizza 4:6. Olympique—Lille—Girondins GS 1:0. FS Sete—Iris Club Lille 1:2. Havre AC—Excelsior Roubaix 2:1. US Belfort—AS Cannes 1:7.

Svájc: Grasshoppers—Blue Stars Zürich 3:1. Urania Gené—Young Fellow Zürich 1:1. FC Basel—FC Chaux de Fands 6:3.

A csehszlovák válogatott meghívást kapott Amerikába

Örömmel fogadták az 1933-ra szóló meghívást.

Prágából jelentik: A csehszlovák szövetség megleghangú meghívást kapott a chicagói Spartától az ottani csehszlovák kolónia nevében. A meghívás 1933-ra szól és a cseh válogatott labdarúgó csapatnak kitűnő anyagi feltételek mellett egy sorozat mérkőzés lebonyolítását ajánlják.

A cseh szövetség rendkívüli elnökségi ülésben foglalkozott az ügyvel. Nagy örömmel fogadták a meghívást és elvi hajlandóságukat fejezték ki, hogy eleget is tesznek annak, azonban arra kéri a chicagói Spartát, mint rendezőt, hogy a meghívásnak igyekezzenek hivatalos színezetet adni olyképpen, hogy a meghívást megismétlik az amerikai labdarúgó szövetségen keresztül.

O A NAC egy minimális vereséggel és nagyarányú győzelemmel szerepelt. A keddi számunkban beszámoltunk a váradi atléták futbalcsapatának a Montpoulier elleni minimális vereségéről, míg most egy szintén minimális arányú vereségről és gólzáporos győzelemről számolhatunk be. A NAC csapata az OGC Nice csapatát, amely több kitűnő játékosal volt megerősítve, imponáló játék után 7:1-re legyőzte. A félidőben még 2:1 volt az eredmény. A második egymás után következő, illetve a tura harmadik vereségét, a Olympique csapatától szenvedte el 2:1 arányban.

O Vasárnap Debrecenben játszik a váradi Törekvés. Váradról jelentik: A debreceni Boeska vezetősége február 14-ére, vasárnapra meghívta Debrecenbe a váradi Törekvés futball-csapatát, egy ottani vendégszereplésre. A váradi klub vezetősége a megítélt meghívást elfogadta és így vasárnap Debrecenben fognak bemutatkozni a váradi munkás-fiúk. A Törekvés egyébként erősen készül a határon túli kirándulására és a héten három nagyobb-szabású tréninget fog tartani.

O A Hakoah és a Meteor közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartja meg a „Hakoah” és a „Meteor” rendezévi tisztújító közgyűlését. A „Hakoah” a Zrínyi-uccában lévő Zsidó Kulturházban, míg a „Meteor” az Iparosokthonban.

Megoldódott Agabekov rejtélye

Lenin-liu volt a konstanzi rablási kísérlet főhőse — Enver pasát is ő tette el láb alól — Megszökött a szovjet szolgálatából, mert pénzt akart szerezni emlékirataival

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Journal párisi tudósítója, aki a romániai kalandjairól híres Agabekovval egyik párisi orosz emigránslap szerkesztőségében találkozott, érdekes leírást küld lapjának a különös kalandorról.

— Amint megláttam, — írja a lap tudósítója — azonnal rajtamaradt a tekintetem, annyira különbözött a megszokott arcoktól. Egy örmény zsoldos Ázsiából, olyan ember, aki messziről, hátborzongatóan titokzatos távolságokból jön, ahova a huszadik század Európájából alig vezetnek utak. Mozdulatai is olyan ember mozdulatai voltak, akik a végteleen távolságokhoz van szokva és rosszul érzte magát a világvárosban. Kis, himlőhelyes arca mintha állandóan figyelt volna valamit. A szemei is gyanakodóan néztek. Kun Béla idejében azt mondták volna Budapesten, hogy *igazi Lenin-liu*.

Nem sokat beszél, nehezen is beszéli az európai nyelveket. Megírta az emlékiratait, melyek nagy elterjedettségnek örvendenek, de a valóságban alig tud írni. Följegyzései a legérdekesebb dokumentumok a szovjet titkosrendőrségről. Kérdésemre, hogy mi volt előbb, mielőtt a GPU szolgálatába lépett, nem tudott válaszolni. Élete a világháborúval kezdődik, semmi följegyezni való azelőttől nincsen. Katonának volt, mert besorozták. Végig csinálta a világháborút, aztán a vörös hadseregbe került Kolcsák ellen, majd Szibériában militáns kommunista lett, amíg 1920-ban a párt a Csekhöz delegálta. A híres *Dzserzsinszky* mellett szolgált, akiről még mindig tisztelettel beszél. Ez fölismerte Agabekovban a rendőri tehetséget és keletre küldte. Itt marad évekig, majd visszahívták Moszkvába és újra Indiába akarták küldeni. Sikertült azonban neki, mint a GPU megbízottja Konstantinápolyba kerülni. Itt vezette a szovjet-orosz titkosrendőrség szervezését, mely Törökországra, Görögországra, Palesztinára, Szíriára és Egyiptomra terjed ki.

— Oh, Ausztria nem ismeretlen számomra — mondja nekem. — Hiszen éveken át a konstantinápolyi osztrák követ minden jelentését olvastam. Az ő jelentéseit kerítettük meg először és fényképezve rendszeresen beküldtük Moszkvába. Az angol követ jelentései csak azután következtek, ezeket 1924-től fogva fényképeztük le rendszeresen. — 1927-től pedig sikerült úgy kiépíteni szolgálatunkat, hogy minden törökországi és görögországi diplomáciai képviselő levelezése először a mi kezünkön ment át, mielőtt rendeltetési helyére ment volna. Moszkvában nagyon becsülnék az osztrák jelentéseket, minthogy Ausztria törökor-

Az aradi Magyar Párt ping-pongozói imponáló győzelmet értek el az ATE játékosai felett

Nagy érdeklődés mellett folyt le a versenyek.

Tegnap este fejeződött be a Magyar Párt által megrendezett ping-pong verseny, amely nagy érdeklődés mellett folyt le. A versenyen a Magyar Párt ping-pongozói fényes győzelmet arattak az ATE játékos-gárdája felett. A verseny részletes eredményei a következők:

Csapatverseny: 1. A Magyar Párt a) csapata (Pollák, Pilcz, Belinszky, Klein, Zsiga) 13:3 arányban győzött az ATE a) csapata ellen (Merucz, Katz, Grosz, Vidák, Balogh). 2. A Magyar Párt b) csapata, 3. ATE b) csapata.

Férfi egyes I. osztály: 1. Pilcz Lajos, M. P. 2. Katz Tibor, ATE. 3. Belinszky Lajos, M. P.

Férfi páros verseny: 1. Belinszky—Pilcz, M. P. 2. Merucz—Grosz, ATE. 3. Pollák—Klein, Zsiga—Tusz, M. P.

Haladók versenye: 1. Klein László, M. P. 2. Zsiga Tibor, M. P. 3. Dossedla László, ATE.

Kezdők versenye: 1. Probszt Elemér, ATE. 2. Tóvisházi János, M. P. 3. Aszódy Sándor, M. P.

szági diplomáciai megbízottai beszámoltak az egész közel-kelet eseményeiről, mert kisebb helyeken ~~nem~~ voltak külön osztrák megbízottak.

Már akkor beszélt arról Agabekov, hogy a GPU mindent meg fog tenni az ő kézrekerítésére. Hogy ez milyen eszközökkel történik, azt jól ismerte. Ő hajtott végre egy hasonló parancsot Enver pasa ellen, akút valószínűleg csapdába csalt és megölt.

— Ez volt az én mesterművem — mondja az erkölcsi gátlások iránt érzéketlen Agabekov. — Enver pasa Leninnel állott összeköttetésben. Az volt a tervük, hogy Indiában lázadást csinálnak. Enver azonban elárulta Szovjetországot és Turkesztánban a bennszülöttek közt nemzeti mozgalmat szervezett proletárradicalom helyett. — Mi erre eilene fordulunk. Elrejtőzött és halálhíret terjesztette a külföldön. Engem biztak meg velem, hogy hollétét kikutassam. — Sikerült is nekem és egy GPU csapattal megtámadtam. Szó nélkül megöltük. Még csak nem is tudott védekezni.

Agabekovot megbízták azzal is, hogy Bessedovszkijjal végezzen. Később azonban változtattak a terven, mert Bessedovszkij már kiadta emlékezéseit és sok értelme az elnémitásának már nem lett volna. Mégis Párisba küldték. Ő megörvendezett ennek, mert szintén szabadulni akart eddigi foglalkozásától. Az emlékiratai is készen voltak és azt remélte, hogy ennek kiadásával jó pénzeket kereshet. Ez meg is történt s amint Párisba érkezett, szembefordult a szovjettel. A GPU ezután minden követ megmozdított, hogy ártalmatlanná tegye. A constantai eset szintén ezek közé a kísérletek közé tartozik.

A diákrombolások miatt kétszáz ezer lej kártérítést ítéltek meg Burileanu volt bankkormányzónak

Érdekes ítélet, amely a jövőben precedensül szolgál

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényszék II. szekciója dr. Hosszu elnöklete alatt ma érdekes ítéletet hozott. Az ítélethez érkezett per tárgya a zsidó árvagondozó 1926. évi tea- és táncestélyével áll kapcsolatban, a mikor a Newyork-kávéházba egy diákkülönítmény hatolt be, betörte a kávéház ablakait és nagy károkat okozott a szállodának. A Newyork akkori tulajdonosa, Burileanu volt bankkormányzó Xantopol ügyvéd utján kétszáz ezer lej kártérítésért beperelte a belügyi és hadügyminiszteriumot. A törvényszék ma hozott ítéletet ebben az ügyben és elfogadva Burileanu követelését, kétszáz ezer lej kártérítést ítél meg neki. Az ítélet azért is érdekes, mert precedensül szolgálhat a hasonló tüneményeknél okozott károkért indított perekben.

A rab szabadsága

Ami a cellában történik, nem esik korlátozás alá

Az aradi bíróság pár hónappal ezelőtt elzárásra ítélte Engländer Jánost, aki kommunista röpiratokat terjesztett Aradon. A fogoly cellája a fogház kápolnája mellett volt. Egy vasárnap Engländer az istentisztelet alkalmával világi dalokat énekelt cellájában és ezzel megzavarta az istentisztelet menetét. A fogház igazgatósága büntetéssel sújtotta a foglyot és nyolc napi kemény fekvőhelyre ítélte. Azonkívül pedig megindult ellene a bünyügyi eljárás is. Ügyében ma tartotta a tárgyalást az aradi törvényszék és a tárgyaláson az ügyész eljettette a vádat Engländer ellen, arra való hivatkozással, hogy a rab cellájában azt csinálhat, amit akar s abban öt senki sem gátolhatja meg, ha ott világi énekeket dalol. A bíróság ezen az alapon felmentő ítéletet hozott.

A japánok által ostromolt Karbinból levél érkezett Aradra

Az Aradról elszármazott Schön Ferenc ékszerész értesítést küldött családjának — Uccai harcok és ostromállapot a városban — Hadüzenet nem volt, mégis bombák robbannak és folyik a vér a mossze Keleten

A japán-kínai hadszíntérről érkező jelentések fölött talán már bizonyos érdektelenség-gel lapoz át az európai, ezer gonddal küzdő olvasó. „Siosava és Nomura japán hadvezérek nyilatkoznak, Yungung erőd ellen újabb támadást intéznek, Sanghai fölött bombák robbannak, újabb japán útegek szállanak partra“: megszokott jelentései már a lapoknak, amelyek fölött átsiklik az olvasó és amelyek mögött — vér, füst, robbanások és romok terjesztik árnyaikat.

Karbin magyar ékszerésze

Van azonban Aradon egy család — egy anya és egy nővér — akik szorongó szívvel, visszafojtott lélegzettel olvassák a japán-kínai hadszíntérről érkező jelentéseket, a térképet nézik és lesik, várják az „onnan“, a Távoleketről érkező leveleket. Az Aradi Közlöny karácsonyi számában emlékeztünk meg arról, hogy él Karbinban egy Schön Ferenc nevű órása / a kinek édesanyja és testvére Aradon lakik. A háboru után került Karbinba, ott letelepedett, üzletet nyitott meg és azóta itteni hozzártatózó csak levelek útján értesülnek arról, hogy mi történik vele.

Néhány nappal ezelőtt jelentették a lapok, hogy a mandzsuri japán csapatok vezére, Honjo tábornok végső offenzívára szánta el magát és ennek során a japán csapatoknak sikerült Karbint elfoglalniok. Karbinban ma már a japán csapatoké a hatalom és az orosz érdeklőségek is igyekeznek elhagyni a várost. Karbin elestének alkalmából ismét felkerestük az aradi Schön-családot, ahol a következő információkat kaptuk:

— A legutolsó levél épp tegnap érkezett és ezt január 28-án adta fel. Akkor már dultak Karbin körül és a szomszédos községekben a harcok, de Karbinban még semmi sem történt. „Itten még minden csendes — szól a levél — de már a közeli napokban harcokra van kilátás. Legalább is ilyen hírek keringenek és erre valának a legutóbb kiadott intézkedések. Elrendelték az ostromállapotot és a rendőröknek olyan rendeletet adtak ki, hogy a legkisebb

Baj van Neményi Lilly és Mayer Kató táncoslábjával

Nem vigyáztak, hova lépnek — A táncoskomikus újabb pofonja

Párisban új divat kapott lábra, de ez után igazán lábrakapott: a neve pedornania, lábból való jóslás. Erről jut eszünkbe, hogy a kolozsvári színház felől olyan hír szellője fujdogál: baj van a szubrettek lábával. Major Kató bokazuzódást szenvedett, még Neményi Lilly kifancamította a lábát. Jelenleg az ágyat őrzik mindketten és készülnék a legújabb premierre. Addig csak libátlannak kell lenni annak a táncos lábnak...? Vajon a bölcs lábujós mit jósolna a két vigyázatlan szubrettnak? Aki nem vigyáz arra, hogy hová lép, — annak csak sikert lehet jósolni a kulisszák világában...

Egy pofonról is beszélnek Kolozsváron Tháfia csarnokában, nem arról a csattanós felvonásvegről, amely a Maya aradi előadása alkalmával zajlott le, hanem a második, talán még fájdalmasabb pofonról, amit ugyanaz a fiatal komikus kapott Kolozsváron, ezúttal nem bonvivántól, hanem a legirappánsabb rendezőtől, az élettől. Hír szerint ez a költői pofon Zöldhelyi Anna, a szőke primadonna házasságával áll szoros kapcsolatban. Zöldhelyi Kolozsváron ismerkedett meg jövődöbelijével és hamarosan szerelem virágozott ki közöttük. A szerelem happy endje házasság lesz, úgy mondják és ez az a csattanós befejezés, amely a fiatal táncos számára minden, csak nem happy end...

megmozdulásra vagy tüntetésre használhatják fegyvereiket. Tegnap már meg is történt az első ilyen fegyveres összejövetel. Hogy erre mi szolgáltatott okot, azt egyelőre még homály fedi. Az összejövetel a szomszédos uccában játszódott le és mi csak a lövöldözéseket és a jalkiáltásokat hallottuk. **A halottak, az összejövetel áldozatai még ma is az uccán hevernek és több gyermekholttest is volt közöttük. A Sungarin folyó hidját a levegőbe röngették.** A megélhetés egyre drágul és a pénz árfolyama egyre esik. A városban különben nagy az izgalom, de mi reméljük, hogy nekünk külföldi állampolgároknak semmi bántódásunk sem lesz. A külföldiek körében különben is bizakodóbb a hangulat. **Hisz még tulajdonképpen meg sem üzenték a háborút. Ezért reméljük, hogy ezeknek a csatározásoknak előbb-utóbb vége szakad.**

Pedig még nem is volt hadüzenet...

Letesszük a levelet, amelynek cégjelzésén magyar nyelven ez áll: „Schön Ferenc órása és ékszerész. Kitaiskaya, Karbin“.

— Szegény — mondja Schön Margit. — Mint hadifogoly került Karbinba, végigküzdötte a világháborút és most megint háboruba került. **Pedig a hadüzenet meg sem történt...**

Valóban: a hadüzenet meg sem történt. Csak a Sungarin folyó hidját robbantották fel, az uccákon sortűz kattogott, Karbin elesett. A hadüzenet meg sem történt és egy anyaszív itt Aradon mégis Karbinban élő fia életéért remeg. Mert ugyilátszik, hogy hadüzenet nélkül is robbanhat bomba, ropoghat gépfegyver, repülhetnek a levegőbe épületek és eshetnek el városok, hogy hadüzenet nélkül is lehet — háboru...

Kétszáz méter szélességben befagyott Emberáldozatok követel a Fekete-tenger Konstancánál kemény tél — Tüzek országszerte — A predeáli állomáson kocsisorokat döntött ki a szélvihar

Bucurestiből jelentik: A kilátástalanul hosszúra nyúló tél országszerte szinte emberemlékezet óta ismeretlen hideggel tart. Esztendőnk óta nem történt például az, hogy befagyott volna a Fekete-tenger és most, mint Constantából jelentik, 200 méter szélességben befagyott a tenger és a kikötőben a hajók mozdatlanul vesztegelnek. Az érkező hajók kikötése a legnagyobb nehézségek között történik.

Moldovában borzalmas hóviharak pusztítanak. Egy falu vásárról hazatérő lakossága egy ilyen hóviharba került és három asszony megfagyott a szekereken.

Az ország más részén is emberáldozatot követel a hideg. Mindenünnen pusztító fagyok-ról érkezik jelentés.

A nagy hideget kísérő, országszerte ijesztő erővel dühöngő viharokról óránként befutó jelentések újabb emberáldozatokról adnak hírt. Iasi közelében az országuton tegnap két megfagyott embert találtak s ugyancsak hasonló eset történt Tg.-Frumoasa város közelében, ahol három ember esett áldozatul az itéletidőnek.

A vihar ezeken kívül hatalmas tüzeket is okozott. Szombat éjszaka a belügyminisztériumba huszonnegyzár városból érkezett be jelentés különböző tüzesetekről, vasárnap és hétfőn ez a szám harminchatra emelkedett, lasiban egyedül huszonnegyzár ház égett le, mert a borzalmas erejű szélvész, a tűzoltóság mi-

FILM KÖZLÖNY

Alraune

Bemutató előadás a Select-mozgóban.

Hans Heinz Ewers fantasztikus, külső hatásokra és hátborzongató momentumokra felépített hírhedt regénye nem először és nem is utoljára elevenedik fel előttünk a Select-mozgó műsordarabjában. Valahogy belerögződött a filmrendezők és scenáriumírók elképzelésébe, hogy az Alraune témája kitűnő filmszerűség és így minden évben, vagy legalább is minden adandó alkalommal szerencsésültesse a publikumot egy-egy újabb Alraune-film-drámával. Tagadhatatlan, hogy a gyökérember és a mesterséges termékenyítés fantazmagóriája hálás kidolgozáshoz juthat a film közvetlen, érzékeltető és a lehetetlenségeket is inkább elhitető keretein belül, azonban valahogy eddig még nem sikerült.

Az UFA filmtársaság legújabb Alraune-filmje talán a legsikerültebb az eddigiek közül, legalább is mindent elkövettek, hogy nagyszabású, érdekesítő és izgalmas legyen. A német színpadok legkiválóbb karakterszínészeit, a legérdekesebb, legexcentrikusabb primadonnát állították sorompóba a siker érdekében, csak ott hibázták el a dolgot, amikor Richard Osswald kezébe adták a rendezői pálcát. A német alaposság, sőt miszticizmus és hatásfokozás keveréke hull ki ezúttal is Richard Osswald kezéből, akárcsak a „Victoria und ihr Husar“ című „remekművénel“ és ezzel szállítja alá a szereplő színészek magas művészi, abszolút művészi játékát. Brigitte Helm ezúttal másodszer játsza Alraune hatásos szerepét. Míg előbb csupán kivételes megjelenését, kitűnő mimikáját és érzéki játékát élvezhettük a néma Alraune-filmben, most hangja is felcsendül az apparátuson keresztül. Albert Bassermann alakítása magasan felette áll minden bírálatnak, ugyanezről Bernhardt Goetzke tanárszegédnek markáns figurájára is. Méltán csatlakozik az együtteshez a széphangu Harald Paulsen. Egy kitűnő zeneburleszk, a népszerű rajzfilmek egyike előzi meg az Alraune előadását. (cs. p.)

den erőfeszítését hiábavalóvá tette. A predeáli vasútállomás is óriási károkat szenvedett a vihar következtében. Egész kocsisorok borultak ki a vágányról, mozdonyostól, a szél nyomása alatt. Tg.-Falciuban két ház összeomlott, hétfőre pedig a vihar olyan erőre emelkedett, hogy a városban a gyalogos közlekedés is lehetetlenné vált. A szél miatt a város összes iskoláiban szünetel a tanítás.

Agyrázkódást szenvedett a mongol hadügyminiszter az ellene elkövetett merénylet alkalmával

Órákon át bolyongott és három napig egy szót sem szólt

Oslóból jelentik: Mint emlékeztetés, e hó 4-én merénylet következett el a mongol hadügyminiszter ellen. A miniszter, mint ez alkalommal jelentették, nem szenvedett súlyosabb sérüléseket. Közben azután két orvosprofesszor alaposan megvizsgálta és megállapították, hogy a hadügyminiszter a merénylet alkalmával agyrázkódást szenvedett. Már az első pillanatokban feltűnt környezetének különös viselkedése. Így például a merénylet után nem lármázta fel az őrseget és gyalog indult el a hadügyminiszteri palotából, majd pedig órákon keresztül bolyongott az uccákon, míg végre egy autótaxiba ült és hazahajtatott lakására. Az is igen különösnek tűnt fel környezetének, hogy három napon keresztül szóltanul végezte munkáját és az ellene irányult merényletről még csak említést sem tett.

Az élesdi rablógyilkosok a bíróság előtt

A Heróz-házaspár és Terebesi Sándor gyilkosainak omlós vallomása — „Rámjött valami bolond eszmélet és ráütöttem a vassal” — Hogyan történt a kegyetlen gyilkosság? Izgalmas főtárgyalás a váradai törvényszéken

Mosszu időn keresztül állott az ország közönségének, valamint a sajtó érdeklődésének középpontjában az a borzalmas kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosság, amelyet a biharmegyei Élesd községben követte el. Hercz Sámuel kereskedő és felesége az elmúlt év Vízkereszt estéjén estek a gyilkosok áldozatául, majd Terebesi Sándor, ugyancsak élesdi kereskedőt gyilkolták meg ugyanolyan kegyetlen módon. A tettesek Herczékkal egy súlyos vasdoronggal végeztek, míg a szerencsétlen Terebesit egy sőtörő-doronggal sújtották agyon. A nyomozás folyamán véletlen vezette rá a csendőrséget a gyilkosok személtvére, akiket le is tartóztattak nyolc fiatal, többnyire kis-korú legény személtvében.

A nagyváradi törvényszék nagy érdeklődés közepette kezdte meg az élesdi gyilkosságok főtárgyalását. Elsőnek a 20 éves Kovács András állott a bírók előtt. Kovács András hihetetlen cinizmussal és nyugalommal adta elő, hogy tulajdonképpen mind a három gyilkoságot ő követte el.

— Én csak rabolni akartam, mert nyomorogtam! — kezdte vallomását. — két este egymásután láttuk, hogy otthon vannak Herczék s mikor harmadik este benyitottunk az üzletbe, azt hittem, senki sincsen otthon, de Hercz fogadott. Két talpbört kértem tőle s mialatt vágta a bőrt, eszembe jutott, hogy nincsen pénzem... Rámjött valami bolond eszmélet és ráütöttem a vassal.

Az elnök kérdésére, hogy mikép került Kovácshoz a vasdorong, a vádlott azt mondotta, hogy a bátviától kapta, aki Kovács. Kovács

FORUM

Eléktelenítik Arad uccáit

Kaptuk a következő levelet:

Tekintetes Szerkesztőség! Még javában tart a kemény, hideg tél, semmi sem jelzi a tavasz kezdetét, csupán az, hogy a városi kertészet alkalmazottai csattogó öllőkkel és csikorgó kézfűrészekkel megjelentek a Kórház-uccában, hogy jóelőre, mielőtt még téli álnukból magukhoz térnének és a lombhajtásra csak gondolni is mernének, lecsonkítsák a disziák terebélyes ágait. Ez ellen a vandalizmus ellen akarok szót emelni az Aradi Közlöny Fórum-rovatában, mert remélem, hogy ez felhívja a város vezetőségének figyelmét erre a költséges és a közönség tiltakozása ellenére történő facsonkításra.

Az elmúlt év folyamán körülbelül harminc uccában vitte véghez a városi kertészet eléktelenítő, városzépészeti szempontból és a közönség kényelme szempontjából felháborító munkáját. Több ezer lej költséggel sikerült elcsufítani az egészséges, lombos fák koronáit. Ezek az ékességüktől megfosztott szegény fatörzsek 6-7 év múlva újból árnyékot adó, lombos disziák lehetnének, ha ezt a facsonkítást nem folytatnák tovább és így több ezer lej spórolhatnának meg minden esztendőben Aradváros kasszája részére. Azonban az aradi városi kertészet faültetés helyett, ismét csak megkezdte az egészséges fák koronáinak letarolását a Kórház-uccában. A friss, nedves galy-vesszők még tüzelésre sem alkalmasak, viszont a csonka fatörzsek elcsufítják az egész várost és nem nyujtanak árnyékot a tikkasztó nyári napokon.

Ezuttal felhívom a város vezetőségének figyelmét arra, hogy a facsonkításra kiküldött napszámosoknak rengeteg hasznosabb dolguk akadna. Például: fákát ültetnének, a sáros, járhatatlan uccákban árkok ásának, uccákat homokolhatnak, csatornát áshatnak, kövezetet javíthatnának, stb., viszont a lombos disziák ezalatt visszakapnák disziüket, árnyékot adó koronájukat. Kérem az illetékes városi hatóságokat, intézkedjenek a disziák megvédelmezése érdekében! Egy régi aradi polgár,

András ezután elmondja, hogyan jött be Hercz-né az üzletbe és hogyan végzett vele is.

— Miért ütötte le őt is? — kérdi az elnök.

— Nem tudom, meg voltam zavarodva.

Az elnök ezután figyelmezteti Kovácsot a vizsgálóbírónál tett vallomására, amelyben beismerte, hogy gyilkossági szándékkal mentek be Herczékhez, de a vádlott tiltakozik a beismerés ellen.

Ezután az elnök áttér a Terebesi-féle gyilkosságra. A vádlott vallomása szerint Terebesihez is csak lopni mentek, amidőn az nem volt otthon.

— Pap megbotlott a sőtörő-bunkóban és kihozta a szobába — mondja Kovács, majd az elnök kérdésére bevallja, hogy másfél óráig voltak Terebesi lakásán. Ezután így folytatja:

— Nem találtuk a kasszakulcsot, ekkor Bereczky azt mondta, hogy várjuk meg Terebesit és vegyük el tőle. — Kovács András vallomásának további folyamán elmondja, hogy a többiek mind elaludtak már, amikor Terebesi hazatért és a Pap által behozott sőtörő-bunkóval ő ütötte le a kereskedőt, majd betömte a száját, mert „kegyetlenül hörgött”.

Kovács András kihallgatása után Bereczkyre került a sor. Bereczky beismeri, hogy a gyilkosság előtt három rendbeli betörést követett el. Majd vallomása további során elmondja, hogy mialatt Kovács leütötte Herczet, ő nyugodtan vágta a talpbört, amit Herczzel együtt kimértek.

Ezután a harmadik fővádlott, Pap Imre kihallgatását kezdte meg a bíróság. A vád szerint résztvett a Hercz-házaspár meggyilkolásánál. Pap Imre tagadja, hogy tudott volna Kovácsék gyilkossági szándékáról és csak azért mentek Herczékhez, mert azt hitték, hogy pénz találnak náluk, amit el lehet vinni.

A tanúkihallgatások után a folytatódó tárgyaláson sor kerül most már a perbeszédre. Az élesdi gyilkosok perének tárgyalása rendkívül nagy érdeklődést keltett országzszerre.

Táncos teaestély Pankotón

A Spárta Sportklub nagyszerű mulatsága

A pankotai Spárta Sportklub, tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, a hagyományos jelmezből helyett táncos-teaestélyt rendezett, mely a teljes siker jegyében folyt le. Az estély kimagasló eseménye a táncverseny volt, melynek eredményeképpen a Henny Baba—Marx János-pár, valamint a Márton Ibike—Valean Simon-pár nyerték meg a tangó, illetve keringő-fordulókat. A zenét a Spárta Zenekar szolgáltatta. A megjelent hölgyek névsora:

Stefiula Margit, Wolf Rózsika, Makaruc Viorika, Schmidt Pötyike, Stéger Andrásné, Sferdean Józsefné, Brunner Jánosné, Wolf Andrásné, Buda Simonné, Wolf Péterné, Keller Rózsika, Ploder Mariska, öz. Binkecs Jánosné, Péter Magdus, Ernst Józsefné, Keiser Nővérek, Lungu Elisabeta öz. Donawell Miklósné, Herbert Józsefné, Rencz Ferencné, Halmagean Jánosné, Lesetár Jánosné, Metzger Miklósné, Tapos Józsefné, Rantz Ferencné, Pantya Ferencné, Reinmüller Antalné, Mot Sándorné, Keller Bözsike, Horváth-nővérek, Geck Lajosné, Waritz Ferencné, ifj. Waritz Ferencné, Petrovits Milánné, Unterweger Józsefné, Karácsonyi Józsefné, Massai Rózsika, Belent Mariska, öz. Wojcsek Antalné, Wojcsek Böske, Takács Lajosné, Kecskés Jánosné, Dulcean Péterné, Takács-nővérek, Perv Rózsika, Dusik Magda, Schmidt Gézánné, Schmidt Gabi, Márton Sándorné, Márton Ibike, Krasztel Mártonné, Neumann Miksáné, öz. Weisz Józsefné, Morvai Dezsóné, Tóth Mancika, Pantya Józsefné, Wagner Károlyné, Schillinger Terus, Kovács Béláné, Schmidt Mihályné, Bartel Józsefné, Duffek Jánosné, öz. Henny Elekné, Henny-nővérek, öz. Szabó Ferencné, Heim Béláné, Ács Jánosné, öz. Beamter Ödöné, Kocsi Mancika és még többen.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, FEBRUÁR 10.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. Vegyes és román zene. 19.10. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Mosony M. zongoraművész. 21.45. Popescu fuvola-művész. 22.15. Pollermann hegedűművész. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 1. Déli harangszó. 4.30. Morsetanfolyam. 5. Gramofonhangverseny. 6.30. „Az utolsó órszem”. Irta: Béky Zoltán. 7. Magyar nóták. Előadja Sándor Mária és Rácz Béla cigányzenekara. 8.15. Olasz nyelvoktatás. 8.45. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. 10. Pontos időjelzés, hírek. Majd: Az Ostende-kávéház szalon-, jazz- és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál énekszámával. — Bécs. 12.30. Geiger-négyes. 13.40. Feuermann-lemezek. 14.10. Alpesi zene gramofonon. 18. Sommer-zenekar. 20.40. A szimfonikusok Verdi-estje. 22. Hangjáték. 22.45. Gangelberger-zenekar. — Belgrád. 11.45. Gramofon. 13.05. Könnyű déli zene. 17. Gramofon. 18. Népdalok. 18.30. Tamburazenekar. 21. Jazz. 21.30. Schumann: Trió. 22. Dales. 22.30. Szórakoztató zene. — Berlin. 17.30. Kraus Edít zongoraművész játék. 19.10. Tea-zene. 20. Történelmi indulók, katonazene. 23.30. Hangképek a népszövetségi tárgyalásokról, közvetítés Genéből. Heilsberg. 17.30. Szórakoztató zene. 22. Operai zenekar. — Kassa. 20.20. Magyar kultúrest. — Katowice. 15.05. Gramofon. 21.15. Zongoraverseny. 22.30. Hangverseny. 23.45. Gramofon. — Milano. 17.40. Gramofon. 17.55. Kamarazene. 20.05. Rádióötös. 21.30. Gramofon. Utána: Szórakoztató zene. — Mor. Ostrava. 20.35. Puccini: Tosca. Opera. Oslo. 18. Vendéglői zene. 21. Rádiózenekar. 23.05. Dalok. 23.45. Táncczene. — Pozsony. 13.45. Rádiózenekar. 19. Magyar óra. 20.20. Rádiózenekar. — Róma. 18.45. Könnyű zene. 21. Gramofon. 22. Opera.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 11.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. Az új stúdió felavatási ünnepe a király, a kormány tagjai és a hivatalos világ jelenlétében. 21. II. Károly király fogadtatása. 22. Vonós-négyes. 22.10. Szimfonikus hangverseny. — Budapest. 10.15. A Budapesti Szalonzenekar hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Gramofonhangverseny. 5. Thury Mária mesél a gyermekeknek. 6. „A torma természetese.” 6.30. „Törekvő” Dalkör hangversenye. 7.10. Angol nyelvoktatás. 7.40. „Az 1848—49-es magyar hadak seregszemléje”. Vitéz Berkó István előadása az 1. honvédegyalogezred zenekarának közreműködésével. 9.50. Hangverseny. 10.50. zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának hangversenye. 12. Gáldi Béla jazz zenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Silving négyes. 13.40. Godowsky lemezek. 14.10. Gramofon. 16.30. Friedmann Ignác műveiből. zongorán játssza Josefowicz Dóra. 18. Eber zenekar. 20.30. Csajkovszkij: Pique Dame, opera, közvetítés az Operaházból. 23.15. Fox-jazz. — Belgrád. 12. Könnyű zene. 13.05. Gramofon. 13.35. Gramofon. 17. Gramofon. 18.30. Čerčević Milán dalestje. 21.30. Bopov Liza op. énekesnő ária estje. Rádiózenekar. 23.50. Kávéházi zene. — Berlin. 17.30. Kamarazene. 21.30. Beltz zongoraművész Beethoven Esz-dúr szonátáját játssza. 23.55—1.30. Gécy Barnabás táncczenekara. — Heilsberg. 17.15. Romantikus z. 21.30. Fedtke orgonaművész játék. 22.15. Johst: A külföldi, vigjáték. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 15.30. Jazz négyes. 18. Délutáni zene. 22.30. Sárosi bohózat. — Katowice. 17.40. Gramofon. 18.35. Szórakoztató zene. 21.15. Könnyű zene. 23.30. Táncczene. — Königswusterhausen. 22.30—1. Gécy Barnabás zenekara. — Milano. 17.45. Gramofon. 17.55. Táncczene. 20.05. Gramofon. 21.15. Könnyű zene. 22. Opera.

Az
Aradi Közlöny

főtéri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-templommal szemben. Telefon 151.

Apróhirdetéseket este 9 óráig elfogadunk.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Szubvenciókat és segélyeket

utalt ki Aradmegye Számos adomány magánosok részére —
Visszautasított kérelem — Aradmegye
interimár-bizottságának döntése

Aradmegye interimár-bizottsága január hó folyamán számos esetben folyósított segélyeket magánosoknak és megyei tisztviselőknek, rendszerint kulturális és egészségügyi segélynyújtás szempontjából. Az egyik legutóbbi vármegyei interimár-bizottsági ülésen a következő tanulmányi segélyeket szavazták meg: *Grozav Teodor* joghallgatónak 5000 lejt utalt ki tanulmányai folytatására, *Opre I. Petre* jogszigorlónak 6000 lejt, *Sperneac Emil* aradi származású marseillei orvostanhallgatónak ötezer lejt, *Putici Stella* bölcsészethallgatónak 10.000 lejt, *Bozgan Nicolae* kereskedelmi akadémiai hallgatónak 3000 lejt, *P. I. Dehelean* mènesi származású bölcsészethallgatónak pedig 5000 lejt, ugyancsak tanulmányaik folytatásának segélyezése címén, *Glava György* Bolognában tanuló aradi orvos 5000 lejt tanulmányi segélyt kapott.

A nemes célú adományokon kívül érdekesek azok az adatok is, amelyek az aradi intézmények számára kért és jórészt folyósított megyei segélyekről szólnak. Az aradi *Felsőkereskedelmi Fiuiskola* párhuzamos osztályának fenntartására 100.000 lejt, az aradi *Fa- és Fémipari Szakiskola* céljaira egy új műhelyberendezés megvalósítása érdekében ugyancsak 100.000 lejt szubvenciót szavazott meg a megye interimár-bizottsága az 1932. évre. A

kolozsvári *Román Operaház* számára egy 100.000 lejes rendkívüli hitelt nyitott meg a megye vezetősége. Az aradi *Cercul Romanesc* számára 10.000 lejes, az ugyancsak aradi „*Infratirea*” társaság kiadásában megjelenő „*Aradu*” című román nyelvű hetilapnak ugyan csak 10.000 lejes szubvenciót szavaztak meg. Ezzel szemben visszautasította a bizottság a kolozsvári „*Patria*” című politikai napilap, amely a nemzeti-parasztpárt erdélyi hivatalos lapja, kiadóhivatalának ajánlatát, amely évi 25.000 lejes pauszál-összeget kért Aradmegye vezetőségétől a leközlésre vállalt hivatalos közlemények címén.

Egészségügyi segély címén a megyei interimár-bizottság január hó második felében 21.280 lejt folyósított. Az összeg a következőképpen oszlik meg: *Stanca Ermin* 12.380 lej, *Popain Lázár* 900 lej, *Lazarescu Miklós* (Világos) 5000 lej, *Septimiu Sava* 900 lej és *Hess Olga* 900 lejt egészségügyi segélyben részesültek. A fentnevezettek többsége megyei tisztviselő.

A postahivatal kimutatása szerint az elmúlt év március, április és májusi hónapjainak távirat-számlája került a közelmúlt napokban kifizetésre és a megyei prefektúra interimár-bizottsága 4428 lejt kifizetésre hivatkozta fel a vármegyei főpénztárt.

Elkészült az új csehszlovák banktörvény

Az igazgatók büntetőjogilag is felelősek a bankot ért károkért — Veszteség esetén redukálják a vezető tisztviselők fizetését

Prágából jelentik: Az új csehszlovák banktörvénytervezet most került nyilvánosságra. A tervezet iránt általános érdeklődés nyilvánul meg és annak fontosabb rendelkezései a következők:

Az igazgatóság tagjai, valamint a vezető igazgatók úgy polgári, mint büntetőjogilag felelősek minden olyan eseményért, mely a bank kárát idézné elő. Az igazgatók csak olyan szerződéseket köthetnek, amelyeknek negyedévi felmondásuk van és így az összes hosszabb felmondási terminussal kötött szerződések hatályukat veszítik. Abban az esetben, ha megállapítást nyer, hogy a bank részvénytőkéjének husz százalékát elvesztette, úgy választott bíróságok útján redukálni lehet a vezető tisztviselők fizetését. A törvényjavaslat lehetetlenné teszi, hogy a vezető tisztviselők a bank terhére spekulációkat folytathassanak. Az igazgatók tiznél több igazgató-tanácsi tagságot nem foglalhatnak el és a tantiémeket a bank pénztárába kell befizetniük. Ez a rendelkezés úgy értendő, hogy a csehszlovák bankok tekintélyes része számos iparvállalattal rendelkezik, amelyeknek igazgatóságában rendszeren a banknak egy vezető tisztviselője is helyet foglal és ott a bank érdekeit képviseli. A törvény tehát azt akarja elérni, hogy ezeket a tantiémeket ne az igazgató élvezze, hanem az a pénzügyintézet, amelynek delegátusaként szerepel.

A javaslat különleges intézkedéseket tartalmaz azokra a bankokra nézve, amelyeket az állam segítségével szanáltak. Minden szanálási művelethez úgy a részvényeseknek, mint az igazgatósági tagoknak hozzá kell járulniuk. Mindazok, akikről kiderül, hogy részesei egy bank összeomlásának előidézésében, kötelesek a felvett tantiémeket és remunerációkat a bank pénztárába visszafizetni. A vezető hivatalnokok, akikről kiderül, hogy fizetésük szolgálataikhoz képest túlmagas volt, kénytelenek a többletet visszaszolgáltatni a banknak és ez a redukció visszaható hatállyal is bírhat. Egy szanált bank mindaddig nem

fizethet osztalékot, amíg veszteséget és részvénytőkéjét nem pótolta és amíg tartalékalapja bizonyos magasságot el nem ért. Később a nyereségnek legalább a felét az államkasszába kell fizetni, a szanálási összeg törlesztésére. Olyértelmű rendelkezéseket is tartalmaz a javaslat, amelyekkel lehetetlenné akarja tenni a bank nyugdíjalapjának felemésztését.

Készülődés az aradi adó-kivetésekre

Gyűlés a pénzügyigazgatóságon

A pénzügyigazgatóság a közeljövőben megkezdődő adó-kivetésekkel kapcsolatosan vasárnapra gyűlésre hívta össze mindazokat a tisztviselőket, akik az adómegállapító bizottságok munkájában részt vesznek. A minisztériumhoz felterjesztett kimutatás adatai szerint, 54 pénzügyi tisztviselő van delegálva ezekbe a bizottságokba, akik közül 27-en, mint a bizottságok elnökei működnek. A gyűlés célja, hogy a tisztviselők megkapják az adótörvénnyel kapcsolatos, a szükséges utbaigazításokat és magyarázatokat, amelyek szükségesek az adómegállapításoknál.

A pénzügyigazgatóságon működő bizottság, amely a patenta fixa törvénnyel kapcsolatban osztályozta az aradi és a megyei kisiparosokat és kereskedőket, a holnap nap folyamán befejezi működését. Az osztályozás alkalmával több, mint tízezer tételt vizsgáltak át vagyis ennyi azoknak a kereskedőknek és iparosoknak a száma, akik ennek a törvénynek alapján fizetik adóikat. Az osztályozási munkálatok figyelembe vételével, a február huszadikán összeülő bizottságok fogják az adókat megállapítani, oly módon, hogy a tárgyalásra az érdektel kereskedő, vagy iparos nem kap idézést, a tárgyaláson felszólamlási joga nincs és a megállapított adóösszeg ellen csupán felelősséggel élhet.

Megszűnik egy vonatpár Arad és Temesvár között

A vezérigazgatóság rendelete Aradra érkezett

A vasutigazgatóság Aradra érkezett rendelete szerint, február 10-től két vonatpárt szüntetnek be Arad és Temesvár között. Az egyik éjjel után indult Aradról és 1 óra 50 perckor érkezett Temesvárra, a másik vonat reggel 4 óra 48 perckor indult Temesvárról és 6 óra 21 perckor érkezett Aradra. Mind a két vonat beszüntetése szerencsétlenül van megválasztva, mert a vonatoknak egy Aradon, mint Temesváron más vonatokhoz volt csatlakozása, amely most megszűnt a vonatok megszüntetésével. Illetékes körök mozgalmat akarnak indítani, hogy a vezérigazgatóság helyezze hatályon kívül a beszüntető rendelkezését.

= Az egész világon redukálják a cukortermelést. Londonból jelentik: A jávai cukornádtermelők elhatározták, hogy ez évi termelésüket 30—50 százalékkal redukálják, úgy, hogy az idei termés összes mennyisége csupán 1 millió 400.000 tonna lesz, az elmúlt évinél tehát másfélmillió tonnával kevesebb. Ugyanakkor a nemzetközi cukorhivatal elhatározta, hogy a cukortermelést igen erős mértékben redukálja. Az újabb redukció kérdését jelenleg tanulmányozzák.

= A pénzügyigazgatóság felhívja az érdektelt malomtulajdonosokat, hogy az esedékes forgalmi adókat a legrövidebb idő alatt fizessék be, mivel a mulasztásért a törvény szigorú büntetést ír elő. Mindazon munkaadók, akik a tisztviselők után kötelesek a tisztviselői áldozati adót levonni, illetve befizetni, ennek február hó 15-ig kötelesek eleget tenni és mindazon tisztviselő után, kinek fizetése nagyobb havi 12 ezer lejmél, a megállapított százalékot köteles levonni és a pénzügyigazgatóság főpénztáránál befizetni.

= Hadikárosultak küldöttsége a pénzügyminiszternél. Bucurestiből jelentik: Ma a pénzügyminiszter előtt a hadikárosultaknak egy küldöttsége jelent meg. A küldöttség tagjai memorandumot nyújtottak át, amelyben azt kérték, hogy a Romániának járó 6 milliárdos jóvátétel összegből vonják le a külföldnek szintén jóvátétel fejében járó összegeket, valamint az állam hadikárait és a fennmaradó összegből fizessék ki azonnal a hadikárosultakat, akik már évek óta egy lejt sem kaptak és szintén súlyos helyzetben vannak.

= Az adóhátralékos háztulajdonos nem veheti fel a lakbéréket. Az aradi pénzügyigazgatóság rendeletet kapott a minisztériumtól, amely szerint az adóhivatalok kötelesek minden olyan háztulajdonosnál, aki adóhátralékban van, az esedékes lakbéréket az adóhátralék fedezetére lefoglalni. Az adóhivatalok most állítják össze az adóhátralékos háztulajdonosok neveit, a lakók pedig értesítést kapnak arra vonatkozólag, hogyha a lakbért az adóhivatalnál kell befizetniük. Az értesítés kikézbítéséig természetesen az esedékes lakbérösszeget a háztulajdonosok kezéhez kötelesek a lakók lefizetni.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Bucurestibe utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden más hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésközlőkre válaszolunk. Ajánlatok kelés levelek továbbítására megfelelő postadíjvezet csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

BUTOR- és kárpitos szakmában kereskedelmi jártassággal, bármilyen alást keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

ATVENNEK bármely szakmában üzletvezetést, comissiót vagy százaléokra kancióval is. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 435

URICALADNAL alkalmazást keres uralkány, fizetésre nem rendel, csak jó bánásmórra. Választ „Szorgalmas” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 439

EGY nőmet klasszöny keresetlik egy első elemista gyermek mellé, ugyanott egy jól tőz szakacsné február 15-re, volt Széchenyi ucca 9., az emeleten. 438

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS I-ő emeleti lakás május 1-re kiadó. Piacja Imp. Traian (vult Atilla-tér) 3.

KERESNEK KERTES MODERN MAGÁN-HÁZAT bérbe két orvástól független három-náromszobás lakással, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel, lehetőleg a b. városban. Címeket „Moderna magán-ház” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

EGY butorozott szoba kiadó, esetleg konyha használattal. Cim: Str. Cuza-Voda 12.

KÉTSZOBÁS, konyhás I-ő emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben. 240

EGY-SZOBÁS, konyhás lakás istáren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóiban, a Minorita templommal szemben. 200

VÉTEL ÉSELADÁS.

NEGY DRB. AJTO totkal, megvételre keresetlik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 429

JOKARBAN lévő fürdőszobaberendezés sürzősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 434

EGY szép füstölt ebédő. 12.500 Lejért eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóiban. 437

AUTOT csukottat, mely keveset futott, keresünk vételre. Friedrich Teszverek, Temesvár. 380

ZONGORÁK, vitrinek, antik komódok, asztalok, szekrények, türrök, komplett szobaberendezések, értékes festmények, villanylámpák, függönyök, storeok, gobelin képek, lőszormatrac, Biedermayer asztalok, könyvek, falitálcák, külön kredenc, minit türrök, ágyak, gyermekkosci, gyermekágy, jégsekrény, márványoszlop, 6-os és 12-es alpaca evőeszközök, gramofon, rádió, dísz tárgyak stb. eladók, SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

KERESNEK megbízóm részére Zeiszlátcsövet, ásványgyűjteményt. 12 személye: ezüst evőeszköz és étkező servisei, ezüst kávékanalakat, gyári és keleti szőnyegek, schezlonokat, ezüst tárgyakat, értékes festményeket, vitrineket, antik órákat, antik komódokat, márkás porcelánokat, régi haranghuzókat, dísz tárgyakat, régi műtárgyakat, stb. stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

INGATLAN.

MAROMSZOBÁS magánházat, villany, vízvezetékekkel 150.000 Lejig azonnali készpénzítés mellett megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 100

Haasz-iroda

ARAD, Str. Eminescu 12. sz. (Deák F.-u)
OLCSÓ HÁZAJÁNLATAI:

Színházhoz közel magassíkszintes ház 3 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, esslingeni-rollok ablakokkal, 3 kisebb lakással, üzlethelyiséggel, 500 ezer lejért.

V. Szabadság-térhez közel adómentes ház 4 szobás, fürdőszobás lakással, cseledszobával, esslingeni rolók ablakokkal, 380.000 lejért.

Piac tér sarkán ház 60 év óta fennálló üzlettel, 4 kisebb üzlettel, 4 szobás, fürdőszobás lakással, 440.000 lejért.

Radnai-ut közelében egyemeletes, szép ház 2x3 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, gazdasági épületekkel, 600 négyzetöles gyümölcsös, 400 ezer lejért.

Bélváros központján egyemeletes ház 2 üzlettel, 4 szobás, fürdőszobás, 2x3, 2x2 szobás lakással, 1.300.000 lejért.

V. Batthyány-ucca közelében szép emeletes ház 7 lakással, fürdőszobákkal, 950.000 lejért.

V. Batthyány-ucca legjobb helyén ház üzlethelyiséggel és 8 szobával, értékes telekkel, 575.000 lejért.

Központban egyemeletes ház 2, 3, 4 szobás — részben parkettás — fürdőszobás lakásokkal, 240.000 lej évi jövedelemmel, 1.350.000 lejért.

Katholikus templom közelében két emeletes ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal, több üzlethelyiséggel, nagy bérjövdelemmel, 1.850.000 lejért.

Pénzügyigazgatóság közelében magán ház 7 szobás, parkettás, kényelmes lakással, nagy parkkal, 900.000 lejért.

V. Batthyány-ucca közelében ház 8 lakással, fürdőszobákkal, nagy páncékkal, 550.000 lejért.

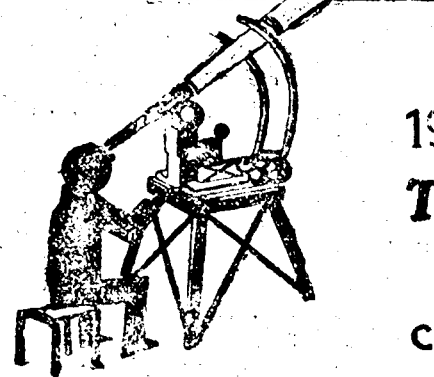
V. Ferenc-tér közelében jó földszintes ház 1x3 és 3x2 szobás lakással, vízvezetékekkel, 450.000 lejért.

Villamos állomás közelében új ház 3 szobás lakással, zárt folyosóval, gazdasági udvarral, 220.000 lejért.

Ezekon kívül bér-, magán-, üzletházak a város összes részeiben 100.000 lejtől 6 millió lejes árákig földbirtokok és szállók eladására van megbízásom.



*Világosodott
...hét-húszéves
...gyesült...*



Ez a két csillag az
1932. rádiózás egén a
TrioTron és Minerva
Minerva rádió nincsen
TrioTron lámpa nélkül.



CAROL HIRSCHMANN
CASA DE IMPORT
ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17.



Centrumban

ANTIQUAR SZÉPIRODALMI és REMEKIRŐK kintűn karban olcsón kaphatók. Kölesönkönyvtáram köteteként felosztás folytán 5—20 lejig. 254

Krausz Paulina

Tüzifa

szencziósan olcsó árban!
1 ői Ia száraz hasáb
500 Lej
Concurrenta Fatelepen.
Választó-u. 176-178

ÜZLETEK.

KERESNEK vidéken üszerüzletet lakással bérbe azonnalra. Ehrenfeld, Ineu. 419

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

üzletes földszintes bérház, részben parkettás lakásokkal, 78.000 Lej bérjövdelemmel, 525.000 Lejért eladó. Bélvárosban magas földszintes ház, egy 4 szobás és egy 3 szoba, elő, fürdőszobás uccai lakásokkal, 76.000 Lej bérjövdelemmel 580.000 Lejért elvő. — Megbizott Ktss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodája, Városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. sz. 1.

NAGYON KÉREM AZON ILLETŐT, ki tegnap zsebemből az 1100 lej kivette, azt okvetlen adja le a Lóbl Hirlapiróda-ban mert különben személyét ismerve, átadom a rendőrségnek.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.